Äripäev

Juhtimine

veebruar 2014 | nr 2 (104)

Otsid uudset kohta ürituse korraldamiseks?
Kogu konverentsiteenus ühest kohast.
Korralda laeval – meie abiga!

Konverentsi päevakava näidis
Tallinn - Stockholm - Tallinn

1. päev	**17.00**	laevale minek
	17.30-18.00	kohvipaus
	18.00-21.00	konverents
	21.00-...	vaba aeg ja meelelahutus laeval
2. päev	**7.30-10.00**	hommikusöök Rootsi lauas
	10.30-16.30	vaba aeg Stockholmis
	17.00-19.30	konverents
	20.00-22.00	õhtusöök Rootsi lauas või *à la carte* restoranis
	22.00-...	meelelahutus laeval
3. päev	**10.00***	saabumine Tallinnasse

* kuni 02.03.2014 saabumine Tallinnasse 10.45

Hind sisaldab

- **kruiisipiletit ühele neljakohalises aknata B-klassi kajutis**
- **konverentsiruumi kasutamist kuni kaheksa tundi**
- **kohvi-*buffet***
- **ühte õhtusööki Rootsi lauas vabalt valitud suunal**

Hind ühele inimesele
Tallinn-Stockholm-Tallinn
al. **48,25 €**

Küsi pakkumist ka suunal Tallinn-Helsingi-Tallinn

Tallinki rühma- ja konverentsiosakond
Tel +372 669 6564; grupid@tallink.ee; www.tallink.ee

TALLINK

enne
www.kespri.ee
KESPRI ARHIIV
KORRASTAB, HOIAB JA KAITSEB
> Asjaajamisteenus
> Arhiveerimis- ehk korrastamisteenus
> Säilitamisteenus
> Hävitamisteenus
> Kolimisteenus
KESPRI ARHIIV
DOCUMENT MANAGEMENT
Katusepapi 20 / Pallasti 1, Tallinn 11412
tel +372 6050263, fax +372 6050261, info@kespri.ee
pärast

SISUJUHT

6–10 Kas kaamera parandab tööprotsessi?

12 Kuus asja, millele peab vastama arenguvestluse süsteem

13 Mida teha, kui kõnepidamine on paras piin?

14–17 Vastutustundliku ettevõtluse indeks: kasvanud ootus jõuliseks arenguhüppeks

18–19 Eeskujuks teistele

22–23 Küsitlus: kas plaanite jätkusuutlikkusele suuremat tähelepanu pöörata?

24–26 Poolvägisi säästlikuks

Juhtimine

Toimetaja: Urve Vilk,
tel 667 0340, e-post: urve.vilk@aripaev.ee
Reklaami projektijuht: Merit Saribekjan,
tel 667 0012, e-post: merit.saribekjan@aripaev.ee
ftp.aripaev.ee/incoming/Rekl
Kujundaja: Margit Toovere, margit.toovere@aripaev.ee
Fototoimetaja: Raul Mee, raul.mee@aripaev.ee

Äripäev

Peatoimetaja: Meelis Mandel
Väljaandja: AS Äripäev
Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
telefon: (372) 667 0195, (372) 667 0222
Toimetus:
e-post: aripaev@aripaev.ee
tel: (372) 667 0111
Reklaamiosakond:
e-post: reklaam@aripaev.ee
tel: (372) 667 0105
Tellimine ja levi:
e-post: register@aripaev.ee
tel: (372) 667 0099
Tellimine internetis:
www.aripaev.ee/tellimine
Äripäeva tellija eelised – ostukeskkond privileeg.aripaev.ee ja soodsaim võimalus soetada Äripäeva raamatuklubi raamatuid.

Äripäev veebis: www.aripaev.ee
Trükk AS Kroonpress

Toimetus võtab endale õiguse kirju ja kaastöid vajaduse korral lühendada. Toimetus kaastöid ei tagasta. Kõik ajalehes Äripäev ja tema lisades avaldatud artiklid, fotod, teabegraafika (sh päevakajalisel, majanduslikul, poliitilisel või religioossel teemal) on autoriõigusega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASi Äripäev kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eall.ee või tel (372) 646 3363.

JUHTKIRI

Vastutustundlikkus on ainuke võimalus

Kui palju me tegelikult teame ja mõtleme valikute tegemisel vastutustundliku ettevõtluse printsiipidele? Kui palju jälgime, kas ettevõte, mille toodet-teenust me tarbime, tegutseb vastutustundliku strateegia alusel või mitte?

Tegelikult kui päris ausalt vastata, siis ilmselt siiski paljud meist ei vali teadlikult veel tooteid-teenuseid ega koostööpartnereid selle järgi, kui vastutustundlikult üks või teine ettevõte oma tegevust strateegiliselt korraldab.

Või õigemini, me ei tee seda teadlikult, aga alateadlikult eelistab ilmselt enamik tarbijaid just nimelt selliste ettevõtete toodangut, kel on hea maine, ehk siis mis otsesemalt või kaudsemalt tegutsevad vastutustundlike printsiipide alusel.

Sama kehtib ka tööandja valikul. Kui ettevõttel on laitmatu renomee, tähendab see töötaja jaoks, et ettevõte ajab asju eetiliselt ning pole tarvis peljata võimalust pettasaamiseks ega ammugi mitte tunda häbi ettevõtte, milles töötad, trikitamiste pärast.

Seega on töötaja jaoks see tagatiseks, et firmat saab tööandjana usaldada ning lisaks pakub ettevõte tänasel päeval töötaja jaoks lisaks palgale nii vajalikku motivatsiooni tekitavat võimalust maailma parandada ehk elu paremaks muuta.

Ka vastutustundliku tegevuse eest viimastel aastatel korduvalt maailma kõige eetilisemalt käituvate firmade hulka valitud Manpoweri juht Heigo Kaldra ütleb, et enamik Eesti ettevõtteid ilmselt siiski jälgib vastutustundliku ettevõtluse printsiipe, isegi kui seda pole läbi mõeldud ega kirja pandud.

Tema sõnul on eestimaalane üldse keskmisest töökam ja ausam ning ebaeetiline käitumine pole meile eriti omane. Seetõttu on indeks tänuväärne ettevõtmine, kuna see annab ettevõtetele võimaluse seda teadvustada ja pakub peeglit, mis näitab, kuidas pilt välja näeb.

Ä URVE VILK
Juhtimise toimetaja

Ilmselt enamik tarbijaid eelistab selliste ettevõtete toodangut, kel on hea maine.

Äri- ja erasündmused lennujaamas

168 €
1 päev
(8 tundi)

Äriruumi rent:
24 €
1 tund

Äriruum

Tallinna Lennujaama äriruum sobib ideaalselt nii koosolekute, nõupidamiste, ärikohtumiste, koolituste kui ka ettekannete pidamiseks. Ruumis, mille vaade avaneb lennuväljale, on sobilik korraldada ka mitmeid erinevaid pidulikke vastuvõtte kuni 30 inimesele. See sobib suurepäraselt isegi mesinädalatele suunduva pruutpaari ärasaatmiseks!

Saali rent:
20 €
1 tund

116 €
1 päev
(8 tundi)

Saal

Tallinna Lennujaama saal sobib hästi pressikonverentsi, vastuvõtu- või hüvastijätubanketi korraldamiseks ning presentatsioonideks. Saalis on 30 istekohta.

Hind sisaldab:

- dataprojektorit;
- ekraani;
- pabertahvlit ja kirjatarbeid;
- interneti püsiühendust ja WiFi ühendust;
- tasuta parkimist üheks päevaks kuni kolmele autole.

Lisatasu eest on võimalik tellida jooke, suupisteid, kohvi ja sooja sööki.

Business Express

Tallinna lennujaam väärtustab Teie aega ja privaatsust.

Hind:
40 €
reisija
grupina reisides
iga järgnev reisija 20 €
(näiteks 4 reisijat
100 €)

Neile, kel on tähtis reisi tulemus ja sujuvus, pakub Tallinna Lennujaam isiklikku lähenemist – mõistliku hinnaga VIP-teenust reisijatele, kes ei vaja erilist luksust, vaid tõhusust ning privaatsust.

Teenuses sisaldub privaatne julgestuskontroll VIP-kompleksis, saatmine lähteväravani ning garanteeritud eelisjärjekord piiril.
Lisatasu eest on võimalik parkida VIP-parklas.

Öösel (22:00 – 6:00), nädalavahetusel või tellides teenuse vähem kui 24-tunnise etteteatamisega lisandub hinnale 20%.

Tingimused:

- Lubatud ainult käsipagas.
- Eelnevalt peab olema lennule registreeritud.
- VIP-ruumides peab kohal olema hiljemalt 30 minutit enne väljalendu. Hilisema saabumise puhul vastutab lennule jõudmise eest klient.
- Grupiks loetakse grupiliikmete koos saabumist VIP-ruumidesse.

Lisainfo ja broneerimine:

e-post: vip@tll.aero
tel: 605 8541

TALLINNA LENNUJAAM

Nordea Eesti juhiks sai Andreas Laane

Nordea Eesti uue juhina astus ametisse Andreas Laane. Laane on Nordeas tegutsenud 2007. aastast, mil asus juhtima Nordea äriklientide panka. Ta on lõpetanud Tartu Ülikooli majandusteaduskonna ja magistrikraadi ärijuhtimises Stockholmi majanduskoolis.

Sel aastal panustab Nordea suhtepanga strateegiasse ning soovib olla kliendile kõige lähemal olev ja kõige sõbralikum pank Eesti turul. Aprillis läheb Nordea Eesti oma tegevuses üle Rootsi emafirma Nordea Bank AB filiaaliks. Juriidilise lihtsustamise mõttega toimuv üleminek ei too kaasa muudatusi ei klientide ega töötajate jaoks.

Laid värbas oma Soome tiimi Eesti kolleegi

Aprillist Sonera juhiks asuv Valdur Laid kutsus oma tiimi Elioni tehnoloogiaüksuse juhi Kalev Reiljani, kellest saab Sonera tehnoloogiajuht.

Elioni tehnoloogiaüksuse juht ja juhatuse liige Kalev Reiljan hakkab juhtima Telia-Sonera Soome organisatsiooni Sonera tehnoloogia valdkonda. Reiljan on Elionis töötanud kuus aastat, neist esimesed neli Laidi meeskonnas.

"See, mis mind Soneras ees ootab, on päris suur ja keeruline ülesanne, aga samas ka seda põnevam. Tegu on 4,5 miljoni kliendi ja 1,6 miljardi euro äriga, mida on vaja toetada ja kutse tulla seda juhtima on minu jaoks väga suur tunnustus," kommenteeris Reiljan.

LENNUNDUS

Estonian Airi juhatuse liige läheb SASi

Alates mullu juulikuust Estonian Airi juhatusse kuulunud ja pool aastat enne seda juhatust nõustanud Mikael Wångdahl asub järgmisest nädalast tööle SASi tütarfirma Blue1 juhina. Estonian Airi juht Jan Palméri sõnul ei ole uut inimest käitusjuhi kohale veel valitud, ent Wångdahl on lubanud ka vähemalt suveni Estonian Airi tegemistes abiks olla. Wångdahli lahkumine tähendab ka, et Eesti lennufirma juhatus jätkab kaheliikmelisena – sinna kuuluvad Palmér ise ja finantsjuht Wade Stokes.

PANGANDUS

DNB Panga juhatus täienes

AS DNB Panga juhatus on nüüd viieliikmeline – juhatusega ühines Rein Ojavere, kelle vastutusala on ettevõtete pangandus. Ojaverel on enam kui 16aastane rahvusvaheline töökogemus finantssektoris ja ta on töötanud mitmetel ametikohtadel varahalduse ja investeerimispanganduse alal. Enne DNB-ga liitumist oli ta üks varahaldusettevõtte Limestone Investment Management (Northern Star) asutajaid ning analüüsijuht. Varasemalt töötas Rein Ojavere Hansa Investeerimisfondide analüüsijuhi ja fondihaldurina ning oli investeerimispanga Suprema projektijuht. Tal on magistrikraad Tartu Ülikoolist ja CFA litsents.

FINANTS

SEB pensionifond sai kaks juhti

Veebruarist juhivad SEB Konservatiivset Pensionifondi fondijuhid Endriko Võrklaev ja Vladislavas Zaborovskis, kes viimased viis aastat on keskendunud SEB Ida-Euroopa Võlakirjafondi juhtimisele. Mõlemad on varem juhtinud pensionifonde ning institutsionaalseid võlakirjainvesteeringuid vastavalt Eestis ja Leedus ning on CFA Charterholderid.
SEB Konservatiivse Pensionifondi fondijuht Vahur Madisson jätkab tööd SEB Varahalduse valitsetavate muude pensionifondide ja fondifondide juhina.

DILEMMA

Kas kaamera parandab töö-protsessi?

Videokaameraid töökohas kasutavad ettevõtted eelkõige riskidega seotud piirkondades, kus on tarvis vajadusel tagantjärele kontrollida, mis ja miks toimus.

URVE VILK
urve.vilk@aripaev.ee

ASi Strand tegevdirektor Aime Vilgas räägib, et kaamerad on ettevõttes väljas klienditsoonis. "Ehk nende kohtade peal, kus võib midagi juhtuda," selgitab Vilgas. Aeg-ajalt on olukordi, kus tuleb kliendile tõestada, kuidas mingi asi täpselt toimus, ükskõik kas see puudutab raha tagasiandmist või kaardi üleandmist. "Kaamera salvestab kogu aeg ja kui on tarvis, saame üle vaadata kuupäeva ja kellaaja järgi. Aga need on erandlikud juhud, kui oleme sunnitud seda tegema," räägib Vilgas.

Vilgas ei usu, et kaamera töötajaid häiriks. "Vähemalt pole ma seda kunagi täheldanud ega kuulnud. Pigem on töötajad sellega nii harjunud, et ei pane tähelegi," usub ta. "Kui inimene tuleb tööle, siis ta allkirjastab lepingu, kus on see kirjas. Ja tööl käiakse siiski selleks, et täita töösituatsioone, mitte mõelda sellele, kas ja kuidas inimest filmitakse. On ju ka puhketoad ja garderoobid, kus kaameraid pole, aga pole märganud, et inimesed seal teistmoodi käituksid," räägib Vilgas, kelle sõnul meie tänane päev ongi selline, kus iga samm on põhimõtteliselt jälgimise all. "Ükskõik, kas siis mobiili, GPSi või mõnel muul tehnilisel moel. Me ei saa enam astuda pea ühtegi sammu, ilma et me oleks kellegi silma all, ükskõik kas oleme poes, rahaautomaadi juures või bensiinijaamas. Võib-olla ainult oma kodus meid ei jälgita, kui me ise pole sinna seadmeid paigaldanud."

Mõtlemist pole võimalik jälgida. ASi Regio tegevjuht Ülo Säre ütleb, et nende kontoris pole kaameraid kunagi olnud, sest selleks pole vajadust. Need on vajalikud ekstreemsetes oludes, kus peab jälgima tööohutust, usub Säre. "Meil on tegu mõtlemise tööga ja selle protsessi hinnata pole võimalik," lisab ta, nii et pole tekkinud kiusatust töötajate tegemisi kaamerate abil jälgida. Tööprotsessi ja progressi jälgimiseks on olemas omad raportid, mis annavad parema ülevaate olukorrast.

Regio aga pakub partnerite kaudu oma

HAAPSALU Uksetehase juhatuse liikme Ago Soomre sõnul tööprotsessi igapäevaselt ei jälgita, ent vajadusel kontrollitakse olukordi tagantjärele. FOTO: MEELI KÜTTIM

klientidele võimalust autode ja välitöötajate jälgimiseks mobiilirakendustena. "Pigem on ettevõtete eesmärgiks veenduda, et töötaja jaoks on olukord turvaline, mitte kontrollida, kus inimene on ja mida teeb," ütleb Säre. "Mõned ettevõtted jälgivad, kus nende töötajad ja autod parasjagu viibivad, aga see säästab sageli juhti bürokraatiast, näiteks sõidupäeviku näol," lisab ta. "Aga eks see võimaldab teisalt ka tööprogressi jälgida," lisab ta.

Säre sõnul tehases, kus on võimalus, et töötaja näpust ilma jääb, vaevalt et kaameratest loobutakse. "Meie puhul on tööprotsessi kaamera abil aga väga raske hinnata. Ent kindlasti on ka ettevõtteid, kes tahavad pilku peal hoida just sellel, mida ja kui palju töötajad tööajal teevad."

Võimalus olukordi üle kontrollida. ASi Kalev tegevdirektor Kaido Kaare räägib, et ettevõttes on kaamerad olemas ja ka töötajad nende olemasolust teadlikud. "Ehk on see ka ülddistsiplineeriv," ütleb ta, "aga pigem aitab see olukordi vajadusel üle kontrollida," selgitab ta. Lisaks on kaamerad vajalikud ka turvakaalutlustel.

Kaare usub, et kaamerate vajadus sõltub palju ka ettevõtte suurusest. Kui organisatsioonis on üle 200 inimese, on juba logistiliselt vajalik, et oleks võimalik liikumisi näha.

> **Pigem on ettevõtete eesmärgiks veenduda, et töötaja jaoks on olukord turvaline, mitte kontrollida, kus inimene on ja mida teeb.**
>
> **Regio tegevjuht Ülo Säre**

Tööprotsessi kontrollitakse vaid vajadusel. ASi Haapsalu Uksetehas juhatuse liige Ago Soomre ütleb, et kaameraid kasutatakse tehases palju, need on tootmisesse sisse ehitatud. Nende abil on võimalik tagantjärele üle vaadata, mis on toimunud. Peamiselt on need vajalikud aga valvurite jaoks. Hommikuti vaadatakse üle öised lindistused, kus graafiline joon näitab kohe ära, kui öösel on toimunud territooriumil mingeid liikumisi. Nii on territooriumilt avastatud näiteks ilves, kes seal öösel käib.

Ehkki igapäevaselt tööprotsessi ei jälgita, kuna selleks pole vajadust, ega Soomre sõnul aegagi, võimaldab kaamera vajadusel, ehk juhul, kui on tekkinud küsimusi, siiski jälgida ka töötajate poolt tööaja otstarbekat kasutamist. Tsehhis on ka meister, kes täpsemalt inimeste töötamist näeb. Et üleval olevad kaamerad mõjuksid töötajatele distsiplineerivalt, Soomre ei usu. "Kahjuks mõjub see ainult nädal kuni kuu," ütleb ta. "Vähemalt on mul jäänud selline mulje."

Kahjuks mõjub see ainult nädal kuni kuu aega. Siis on inimesed sellega harjunud ja mõju kaob.

Haapsalu Uksetehase juht Ago Soomre ei usu kaamerate distsiplineerivasse mõjusse.

LIVIKO peab turvalisust väga oluliseks ja seetõttu on tootmisliinide kohal videokaamerad, ent kontoris mitte.

FOTO: RAUL MEE

Kontoritöötaja valve näitab juhi liberaalitust

See, kas kontoritöötaja tööd jälgitakse või mitte, näitab juhi arusaamu ja ellusuhtumist.

ASi Liviko juhatuse esimees Janek Kalvi ütleb, et ettevõte on hästi turvatud. "Loomulikult me kasutame palju videovalvet, seda juba sellepärast, et käsitleme aktsiisikaupa ja aktsiisilao omamine tähendab suuremat valveloleku vajadust, peame turvalisust väga tähtsaks ja peame maandama kõik välised ja ka ettevõttesisesed riskid," räägib ta.

Turvalisuse pärast. Kaamerate olemasolu eesmärk ongi turvata territoorium ja laod ning tootmistsehhid. "Tsehhis on tootmisliini ääres kaamerad üleval, mis filmivad liini tööd ja see aitab ka juhte, kes pole iga hetk liini kõrval, sest nii saab juht kohe teada, kui liin seisma jääb ning on võimalus kiirelt reageerida. Teeme n-ö protsessi pildistamist, mis aitab tootmist paremaks muuta," räägib Kalvi.

"Aga kontoris meil kaameraid pole ja kontoritöötajaid me ei jälgi," lisab ta. Kalvi usub, et see sõltub juhi stiilist ja liberaalsusest. Oma rolli mängib ka aspekt, kui tõhusalt on võimalik kaamerate abil tööprotsessi jälgida. "Kui kaamera pannakse üles ainult selleks, et tekitada hirmu oreooli, et iga sammu jälgitakse, siis ei ole sellel erilist mõtet. Meie distsiplineerime teiste vahenditega, meil on sisekorraeeskirjad ning püüame töötajate motivatsiooni hoida," räägib Kalvi.

"Eks kaamera järgi on ka keeruline öelda, kas töötaja teeb tööd või loeb hoopis arvutis ajalehti," lisab ta. Lihtsam on tema sõnul hinnata tulemuslikkust ja panust, kui et mõõta stopperiga töötaja tööle pühendatud minuteid.

Naabrivalve töökohal. Inimese töötahe oleneb sisemisest motivatsioonist, usub Kalvi, mistõttu üritatakse kokku panna hea meeskond, kus toimiks sisemine kontroll.

"Kui kolleeg rõõmustab iga töövõidu üle, on ka endal piinlik laiskvorst olla," ütleb Kalvi. Eestlane vajab motiveerimist. "Piitsameetod võib anda hoopis vastupidise tulemuse," usub Kalvi.

Ta toob paralleeli, et ka ühiskond jaguneb kahe vaate pooldajateks: ühed, kes arvavad, et kõik peaks olema väga rangelt seadustega paika pandud, ning teised, kes loodavad pigem eneseregulatsioonile ja kirjutamata reeglite tekkele. "Mina olen pigem liberaalse poole pooldaja," ütleb ta.

Ä Kommentaar
Kaamera tekitaks ebamugavust

SILJA MARTIN
ASi Estravel vanemreisikonsultant

Meil ei ole ruumis kaamerat, ehk on turvakaamera kusagil klienditsoonis või koridoris, aga minu töökohal mitte. Mina tunneksin ennast kaamera all ebamugavalt. Mitte et ma midagi slikerdaksin, aga kui näiteks koju paigaldatakse turvakaamera, siis hoolimata sellest, et ma midagi halba ei tee, oleks see minu jaoks minu privaatsfääri tungimine. Samamoodi kui poes hakkab turvamees sabas käima, siis ehkki ma ei kavatse midagi varastada ega käituks ilma turvamehe järgnemiseta teistmoodi kui tema pilgu all, siis see siiski häiriks.

Ei usu, et hakkaks lausa töökohta vahetama selle pärast, aga põhimõtteliselt mulle selline mõte ei meeldi. Võib-olla oleksin aga ka kaamera olemasolul nii harjunud, et ei paneks tähelegi.

Ära riputa ballikleiti kappi,
vaid tule pidutse Lauluväljakul!
Korralda meeldejääv
üritus Tallinna Lauluväljakul!
loe lisa ruumide rendi kohta: www.lauluvaljak.ee
Lauluväljak

Videokaamerate kasutamine töökohas seotud piirangutega

MIHKEL MIIDLA
advokaadibüroo SORAINEN vandeadvokaat, infotehnoloogia ja andmekaitse nõustamisvaldkonna juht

Tööandja õigus kasutada videokaameraid töökohas on seotud paljude piirangutega. Tööandja peab eelnevalt veenduma isikuandmete töötlemiseks vajaliku õigusliku aluse olemasolus ning tagama selle, et andmesubjektide õigusi ei riivataks ülemääraselt.

Seadused üldsõnalised. Kehtivad õigusaktid reguleerivad küsimust ääretult lakooniliselt ega anna selgeid vastuseid, mis aitaks lihtsal viisil eristada lubatut lubamatust.

Töölepingu seadus kohustab tööandjat austama töötaja privaatsust ja kontrollima töökohustuste täitmist viisil, mis ei riku töötaja põhiõigusi. Samuti on tööandjatel kohustus tagada, et töötaja isikuandmete töötlemine toimuks isikuandmete kaitse seaduse kohaselt.

Isikute või vara kaitseks. Isikuandmete seaduse alusel on lubatud kasutada isikuandmeid edastavat või salvestavat jälgimisseadmestikku isikute või vara kaitseks, kuid seda üksnes juhul, kui sellega ei kahjustata ülemääraselt andmesubjekti (sealhulgas töötaja) õigustatud huve ning kogutavaid andmeid kasutatakse ainult nende kogumise eesmärgist lähtuvalt. Seetõttu ei ole antud alusel näiteks lubatud valvekaamera kasutamine tööajast kinnipidamise kontrollimiseks.

Tähele tasub panna nõuet, et ka vaid isikute ja vara kaitsmise eesmärgil videokaamerate kasutamine ei kahjustaks ülemääraselt andmesubjekti õigustatud huve (eelkõige õigust privaatsusele) – nii ei ole antud alusel lubatud kaamerate paigaldamine viisil, mis on näiteks suunatud konkreetse töötaja jälgimisele.

Kaamerate paigaldamine ja seadistamine (sh resolutsioon) peaks lähtuma vastavast riskianalüüsist ja lahendama määratletavaid turvaprobleeme. Ülemäärase õiguste kahjustamist tuleb eeldada juhul, kui soovitud eesmärki on mõistlikult võimalik saavutada ka isiku õigusi vähem riivavate meetmetega.

Andmesubjekti nõusolekut asendab sellise andmetöötluse korral jälgimisseadmestiku kasutamise fakti ning andmete töötleja nime ja kontaktandmete piisavalt selge teatavakstegemine – nt vastavate siltide paigaldamise kaudu.

Töötaja kontrollimiseks. Õiguslik alus isikuandmete töötlemiseks töötaja kontrollimise eesmärgil võib tuleneda isikuandmete kaitse seaduse sättest, mis lubab ilma isiku nõusolekuta töödelda isikuandmeid andmesubjektiga sõlmitud lepingu täitmiseks või lepingu täitmise tagamiseks (näiteks töölepingus määratletud kohustuste täitmine).

Töötaja kontrollimiseks isikuandmete töötlemine võib toimuda ka eriseaduses toodud alusel või töötaja nõusoleku alusel, kuid tuleb arvestada, et töösuhte raames antud nõusolekule isikuandmete töötlemiseks rakenduvad kõrgendatud nõuded ning mitte alati ei ole selline nõusolek kehtiv.

Oluline on rõhutada, et sõltumata õiguslikust alusest, tuleb valvekaamerate kasutamise lubatavust töötajate kontrollimiseks igal konkreetsel juhul eraldiseisvalt analüüsida.

Eesmärk peab kontrolli õigustama. Küsimused, mida igal konkreetsel juhul enne jälgimisseadmete kasutamist peaks kaaluma ja määratlema, on muu hulgas – taotletava eesmärgi kindlakstegemine ning hindamine, kas eesmärk ja viisid selle saavutamiseks on proportsionaalsed andmesubjekti õiguste võimaliku riivega. Eelkõige tähendab see, et taotletav eesmärk peab olema piisavalt kaalukas, et eesmärgi saavutamiseks ei ole olemas alternatiivseid viise, mis riivaks andmesubjekti õiguseid vähemal määral, ning et andmesubjekti õigust privaatsusele ei rikutaks üle määra.

Nii on teiste riikide õiguspraktikas leitud, et töötaja töötulemuste ja -kvaliteedi kontrollimine valvekaameraga on lubamatu.

Samas võib jälgimisseadmete kasutamine olla õigustatud näiteks tööprotsessi de ja tööohutuse tagamise vajadusteks ning samuti sisejuurdlusteks juhtudel, kui tegemist on füüsiliste turvaintsidentidega – näiteks volitamatu sisenemine ruumidesse või territooriumile, vandalism, vargus, tulekahju või isiku ründamine.

Privaatset ala kontrollida ei tohi. Euroopa Andmekaitseinspektori avaldatud juhistest lähtuvalt on keelatud jälgida ruume, mis ei ole mõeldud töötajate poolt tööülesannete täitmiseks, vaid töötajatele eraviisiliseks kasutamiseks – näiteks tualett- ja duširuumid, riietusruumid, ruumid, kus asuvad töötajate kapid ja puhkeala.

Andmekaitse inspektsioon on seisukohal, et ka töötajate kabinettide jälgimine kujutab endast ülemäärast privaatsuse riivet.

Tasub teada
Töötajaid tuleb alati teavitada

HELISALVESTAMINE on samuti lubatud üksnes põhjendatud juhtudel, mistõttu helisalvestamise kasutamise lubatavust tuleks iga kord eraldi analüüsida.
VARJATUD JÄLGIMINE on keelatud ja töötajaid tuleks videokaamerate kasutamisest nõuetekohaselt teavitada. Andmekaitse inspektsioon soovitab töötajate informeerimise kohustuse täitmiseks koostada jälgimisseadmete kasutamise kirjelduse.
VIDEOSALVESTISTE SÄILITAMINE, kui need sisaldavad isikuandmeid, on seotud täiendavate ajaliste piirangutega ning isikuandmete kaitseks peab rakendama adekvaatseid turvameetmeid.

> **Sõltumata õiguslikust alusest, tuleb valvekaamerate kasutamise lubatavust töötajate kontrollimiseks igal konkreetsel juhul eraldiseisvalt analüüsida.**

ICC EESTI
RAHVUSVAHELINE
KAUBANDUSKODA

NB! Konverentsil **soodushinnad**
ICC Eesti liikmetele ja kiiretele registreerijatele

ICC Eesti ekspordikonverents

"Make Trade Simple!"

ELi piirilinnas Narvas
Neljapäeval, 5. juunil algus kell 10.30, reedel, 6. juunil algus kell 9.00
Tartu Ülikooli Narva kolledž, Raekoja plats 2, 20307 Narva

ESINEJAD:

Paul Keres, LL.M
Moderaator, BLS Estonia

Jan Ramberg, prof
Stockholm

Fabio Bortolotti, prof
ICC, Pariis, Torino

Tiit Tammemägi, PhD
ICC Eesti peasekretär

Nina Vilkova, prof
Moskva

Emily O'Connor
ICC, Pariis

Michael Howlett
ICC Commercial Crime Services, London

Asko Pohla, LL.M
ICC Rahvusvaheline Vahekohus

Andrei Birov
Sillamäe Sadam

Teet Kuusmik
SA Ida-Virumaa Tööstusalade Arendus

Urmas Koidu
Eesti Maksu- ja Tolliamet

Hinnad: normaalhind 540 € + km
Soodushind registreerimisel ja tasumisel 7. märtsini 280 € + km

Info ja registreerimine:
tel 684 1252, icc@icc-estonia.ee,
vt ka **www.icc-estonia.ee**

Rahvusvaheline konverents sellest, kuidas keeruline lihtsaks teha ja kuidas ELi piirilinna logistika sellele kaasa aitab

Kavandatud juhtide ja spetsialistide, eksportööride-importööride, juristide, logistikute-ekspedeerijate laiale ringile avamaks uusi võimalusi ja praktikaid ekspordi vallas.

ETTEKANNETE TEEMAD:

- **Mida tähendab "Make Trade Simple!"?**
  Mis on hea eksporditehing ning kuidas selleni jõuda ICC tööriistu ja teenuseid kasutades?
- **Incoterms 2010® – nii lihtne, nii tõhus**
  Kuidas efektiivselt uuendusi kasutada, millest hoiduda?
- **Uue ICC kaubamüügi näidisleping**
  Tõhus abimees läbirääkimistel, vaidluste lahendamisel ja tehingute sõlmimisel
- **Veosekindlustus – kas asjatu raharaisk või hoopis vastupidi?**
  Vedaja vastutuse kindlustus versus veosekindlustus
- **Rahvusvahelise Kaubanduskoja ICC printsiibid kaubandusläbirääkimiste hõlbustamiseks**
- **Kommertskuriteod – kuidas vältida ohvriks langemist?**
  ICC Commercial Crime Services väärtuslik kogemus
- **Kommertsvaidluste lahendamine**
  vahekohtumenetlus vs. kohtumenetlus vs. poolte kokkulepe, mis on parim?
- **Kuidas kaubelda Venemaal?**
  Incoterms ja teised ICC reeglid kehtivad ka Venemaal
- **Eesti võimalused transiidimaa ja logistiliste lahenduste pakkujana ELi idaväravas**
  Kas piirileping loob uusi võimalusi?
- **SA Ida-Virumaa Tööstusalade Arendus ja Narva Tööstus- ja Logistikapark ekspordi edendaja rollis**
- **Sillamäe** – moodne sadam ELi idapiiril
- **GoSwift** – elektrooniline piirijärjekorra broneerimise süsteem
- **Kuidas töötab Narva piiripunkt?**

Külastused ja ekskursioonid: Narva Tolli- ja Piiripunkt, ajalooline Kreenholmi arendus, Hermanni kindlus, Narva Tööstus- ja Logistikapark ja Intec-Nakro Tööstuspark, Sillamäe Sadam, Molycorp Silmet AS

Vaata, mis vahe on ärimehel ja ärikal.
e-krediidiinfo.ee
Omanikke näed tasuta!
KREDIIDIINFO
AN EXPERIAN COMPANY
Tunne oma äripartnerit.

6 asja, millele peab vastama arenguvestluse süsteem

RAIMO ÜLAVERE
coach

Maailm on muutumas, seda isegi nii konservatiivses valdkonnas nagu orgnisatsioonide arenguvestlused ja inimeste arengule kaasa aitamine. Arenguvestluste mittetöötamine pole enam uudis. Ja on olemas ka terve hulk igat sorti näiteid uutest süsteemides – alates *check-in*-vestluste süsteemist Adobe Systemsis kuni "5 vestluse raamistikuni".

Ent kui lähtuda sellest, et iga organisatsioon on mõneti eriline, siis peaks iga organisatsioon leidma just endale sobiva ja töötava süsteemi. Ja on ka mõned üldisemad põhimõtted, mida ehk silmas pidada. Marcus Buckingham, üks tänapäeva juhtimismõtlejaid, mitme väga hea raamatu autor (nt "Now, discover your strengths"), nimetab oma artiklis kuus olulist parameetrit. Viimase punktiga annab Buckingham ka toreda vihje. Sa ei pea ootama, kuni sinu personaliosakond aegunud arenguvestluse süsteemiga midagi peale hakkab. Sa võid teha enda süsteemi ja võtta see ka kasutusele. Praegune süsteem on niikuinii sellise sageduse ja intensiivsusega, mis kuidagi ei sega uue ja parema süsteemi kasutusele võtmist. Küllap siis ühel päeval ka personaliosakond seda avastab ning vanast lohisevast süsteemist lahti laseb.

1. OLEMA REAALAJAS ehk võimaldama juhtidel reageerida töötaja tegevusele koheselt *coaching*'una, tegevuse kohendamisena või mõnel muul moel. Selleks, et anda tagasisidet või muuta olukorrast tingitult eesmärke, ei saa mitu kuud oodata, kuni tuleb planeeritud aastavestlus. Seega, *check-in* peaks olema oluliselt sagedamini, kord nädalas või äärmisel juhul kord kuus.

2. OLEMA ÜLILIHTNE KÄSITLEDA. Unustage pikad tagasiside ankeedid, kompetentsimudelid, artiklid sellest "mida päriselt tahad", kolleegide põhjalik sisend või ettekirjutatud vestluse manuaal. Nii töötajate kui ka juhtide jaoks peab süsteemi käsitlemine olema kiire, lihtne, intuitiivne.

3. OLEMA EELKÕIGE TÖÖTAJA JAOKS. Mitte juhi jaoks ja mitte personaliosakonna jaoks. Süsteemi käigushoidmise initsiatiiv, nagu ka vastutus oma arengu eest, peab püsima töötajal. Ainuke viis, kuidas seda saavutada, on nii, et süsteem keskendub töötaja tugevustele, milles ta hea on ja kuidas ta veel paremaks saab. Niisiis – alustama peab töötajast.

4. OLEMA RAJATUD TUGEVUSTE ARENDAMISEKS. Praegused süsteemid on rajatud sellele, et mõõdetakse töötaja oskusi, kompetentse mingi mudeli vastu, leitakse üles puudused, nimetatakse neid "arengukohtadeks" ja asutakse siis neid "arendama". Ehkki tundub mõistlik, on see ülimalt ebaefektiivne viis. On fakt, et inimesed arenevad kõige kiiremini oma tugevustes, ja kaugeltki mitte oma nõrkustes. Seega, tegelikult kasvu- ja arengukohad on tugevused. Uus süsteem peaks aitama leida terve hulga võimalusi, kui inimene saaks oma tugevusi veel enam rakendada.

5. KESKENDUMA TULEVIKULE. Praegused vestlused ja mõõdikud on keskendunud minevikule – mida ja kuidas keegi minevikus tegi. Ja koolitatakse juhte, et nad oskaksid anda sõnumit mineviku kohta nii, et see tundub "arendav" ja mitte liialt "kriitiline".
Seega võiks mineviku tagasiside asemel olla tulevikuks valmistumine. Mis töötajat ees ootab ja kuidas ta selleks valmis saab olla? Minevikuga pole enam midagi teha, see on möödas.

6. OLEMA LOKAALNE. Ülevalt alla tulevad käsulauad, sh inimeste arengu teemades, ei aita kaasa. Vastupidi, need töötavad inimese arengule kaasa aitamise vastu. Seega peaks ka süsteem lähtuma just sellest konkreetsest tiimist, konkreetsetest inimestest ja töökorraldusest. Mitte sellest, mida korporatsiooni suur direktor kuskil välja mõtleb.

Mida teha, kui kõnepidamine on paras piin?

JANEK TUTTAR
AvalikEsinemine.net

Esinedes ei tohiks hoida hinge kinni.

Esinemishirmuga tegelemisel on oluline silmas pidada, et hingamine oleks korras. Hinge kinni hoidmine tekitab kehas täiendavat lihasepinget. Kui kehas on pinge ja hapniku juurdevool on kehv, ei ole ka mõttetegevus väga efektiivne.

Hoia oma keha pingevaba. Nii mõnigi tunneb, et kõne pidamine nõuab tohutut kehalist pingutust. See aga ei tohiks nii olla. Kõne pidamine peab toimuma pingevabalt ja jõudu vajamata. Kui hakkad kõnelema, hoia oma hingamine korras ja keha tuleb ise järele. Näiteks rääkimise ajal ära lükka oma pead ette, ära suru hambaid kokku ja ära hoia käsi rusikas. See kõik tekitab lihasepinget, mis esinemist vales suunas mõjutab.

Ära karda jutu vahele pause pidada. Kui pause ei pea, ei anna sa vastaspoolele aega öeldu üle järele mõelda. Pealegi vajad sa ka ise korralikuks hingamiseks aega.

Häälda sõnu korralikult. Viimane sõna peab lõppema viimase häälikuga. Eesti keeles on terve hulk sõnu, mis erinevad teineteisest ainult viimase hääliku poolest (saal, saan, saar, tuul, tuus, tuum jne). Seetõttu kui esineja diktsioon on halb ja viimast häälikut korralikult välja ei hääldata, ei pruugita esineja jutust aru saada.

Samas artikulatsiooni koha pealt tuleb meeles pidada, et kui eranditult kõiki sõnu üritada väga korralikult välja hääldada, võib sõnum kannatada, kuna jääb mulje, et rõhutatakse iga sõna eraldi.

Leia sobilik kõne tempo. Diktsioon ei tähenda ainult seda, et peab korralikult hääldama. Ka kõne tempol on suur roll, see peab olema vaba ja loomulik.

Tavaline lugemise kiirus on 200–400 sõna minutis, rääkimise kiirus avaliku esinemise korral aga ainult 90–120 sõna minutis. Kui esineja räägib liiga kiiresti, ei pruugita jutu liigendatusest aru saada, samuti ei saada aru, mis on oluline ja mis mitte. Kui rääkida liiga aeglaselt, mõjub see tüütuna.

Hingamine lõpeta korralikult. Kui lause lõpetad, siis lõpeta ka välja hingamine. Kui jätad omale õhku liialt järele, tekitab see jällegi kehas liigset pinget.

Ära karda oma häält. Häälel on suur mõju sellele, kuidas sõnumit vastu võetakse. Kui rääkida vaikselt, ei ole esiteks kuulda ja teiseks mõjub see mitteusutavalt. Kui hääles on jõudu ja veenvust, võib inimesi veenda isegi siis, kui ise oma juttu ei usu.

Loe veebist
WWW.SEKRETAR.EE

Äripäeva Akadeemia

18. märts – 8. mai

LOOVA JUHTIMISE KOOL

I moodul 18.–19.03.2014
II moodul 09.04.2014
III moodul 08.05.2014

Täpsem programm aadressil
akadeemia.aripaev.ee

Koolitaja on SELF II koolitaja-konsultant **ENDEL HANGO**

Koolitusprogrammi SOODUSHIND 28. veebruarini on **1049 eurot** (km-ga 1258,8 eurot).

Tavahind 1149 eurot (km-ga 1378,8 eurot).

Info ja registreerimine telefonil **667 0100**, elektronposti aadressil **akadeemia@aripaev.ee** või koduleheküljel **akadeemia.aripaev.ee**

27.02.14 **Tulemuslikud läbirääkimised.** M. Rosentau. Hind: 120 € + km

Tsiviilõiguse valikprobleemide loengusari:

5.03.14 **Juriidilise isiku organi otsused ja juhatuse liikme tsiviilõiguslik vastutus. Nõuete ja kohustuste üleminek.** P. Varul;

13.03.14 **Asjaõigus ja sellega piirnevate valdkondade aktuaalprobleemid Riigikohtu praktikas 2012–2013.** V. Kõve;

16.05.14 **Tagatiste regulatsioonist Eestis ja rakendusprobleeme.** M. Käerdi;

8.05.14 **Lepingu tõlgendamine ja õiguse allikad. Töövõtulepingu sisu ja töövõtja vastutus.** I. Kull. Hind: 120 € + km üks koolituspäev.

26.03.14 **Õiged ja tõhusad vastusammud lepingu või kohustuste rikkumisele.** M. Rosentau. Hind: 120 € + km

9.04.14 **Haldussund ja haldustäitemenetlus: rakendus praktikat ja arengusuundi.** V. Saarmets. Hind: 110 € + km

10.04.14 **Ebaseaduslikud ehitised. Planeerimine ja sundvõõrandamine (sh Rail Balticu näitel).** R. Keba. Hind: 110 € + km

Info ja registreerimine
tel 646 0002, koolitus@preismann.ee,
www.preismann.ee

Preismann Koolitus

JÄTKUSUUTLIKU ETTEVÕTLUSE INDEKS

Kasvanud ootus jõuliseks arengu-hüppeks

Kuuendat korda koostatud Eesti jätkusuutliku ettevõtluse indeksi tulemused kinnitavad jätkuvat arengut vastutustundliku ning sotsiaalselt ja keskkonnaalaselt jätkusuutliku äritegevuse strateegiliseks valikuks muutumise teel.

ERICSSON Eesti Tallinna tehas mõistab vajadust panustada oma töötajatesse ja nende tervisesse.
FOTO: ERICSSON EESTI

Edukamad näevad ärikasu

Veidi üle poole vastanud ettevõtetest plaanib järgmise kahe aasta jooksul kindlasti vastutustundlikule ja jätkusuutlikule ettevõtlusele senisest strateegilisemat tähendust omistada. Seda näitas indeksi koostamisel osalenud ettevõtete seas läbiviidud täiendav arvamusküsitlus.

Kvaliteedimärgise saajad paistsid siin silma – 69% neist plaanib seda kindlasti teha, samas kui märgist mittesaanute seas oli see protsent 56. Veelgi enam: vastutustundliku äritegevust pidasid selgelt kasu(m)likuks pooled märgise saanud (ülejäänud pigem kasulikuks), samas kui teiste seas oli neid 28% ning pigem nähti selles äritulemustele vaid teatavad kasu, 2/3 neist arvas nii.

MARKO SILLER
Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumi tegevjuht

Kuldmärgise väärilise tulemuse saavutasid kaks mikroettevõtet. Kodumaiste mahetoidu toodete arenduse, tootmise ja müügiga tegelev Loodusväg OÜ ning keskkonna- ja kogukonnasõbralike lastekaupade tootja ja müüja Villapai OÜ paistavad mõlemad silma laiema arusaamaga ettevõtte ühiskondlikust rollist ega keskendu vaid keskkonnasõbralikkusele.

Suured kullani ei küündinud. Suuremate ettevõtete kategoorias sel korral kuldmärgiseid välja ei antud, küll aga tõusis kõigi märgise saajate keskmine lõpptulemuse võrreldes eelmise aastaga 77% pealt 80 protsendini, mis kinnitab üldise taseme tõusu. Silmapaistvamad uued tulijad on Ericsson Eesti ASi Tallinna tehas, DPD Eesti AS ning Tallinna Lennujaam AS. Võrreldes eelmise korraga on oma tulemust märgatavalt parandanud ka G4S Eesti AS, Manpower OÜ, NOTE Pärnu OÜ, Saku Õlletehase AS, Vestman Energia AS ning mikroettevõtetest Koidulapark Hotell OÜ.

33

ettevõttele omistati mullu vastutustundlike põhimõtete rakendamise head taset näitav kvaliteedimärgis. Kokku hindas oma äri jätkusuutlikkuse aspektist sel korral 54 ettevõtet. Kõigi osalejate keskmine tulemus oli läbi aegade kõrgeim – 69% (aasta varem 65%).

Kuldmärgise väärilise tulemuse puudumine suuremata firmade kategoorias peegeldab käesoleva indeksi tulemusi ja viimaste aastate trende laiemalt. Tugeval kesktasemel olnud ettevõtete jaoks muutub jätkusuutlikkuse teema järjest tähtsamaks ning nad omistavad sellele aina strateegilisemat tähendust. Selliseid ettevõtteid, kes jätkusuutlikkusega seotud teemade tähtsust äriedus tunnetavad, tuleb järjest juurde. Samal ajal ei liiguta sealt järgmisele tasemele edasi.

Järgmise arenguhüppe ootel. Indeksi seniste tulemuste põhjal ei ole näha suurt ja süstemaatilist arenguhüpet, mis tooks ühiskondliku vastutuse ja jätkusuutlikkuse teemad prioriteetse ning äriedu seisukohalt keskse küsimusena äriorganisatsioonide DNAsse. Koos indeksi koostajate tõusnud ootustega tugeval tasemel juba olevatele firmadele, põhjendabki see vaid hõbe- ja pronkstaseme kvaliteedimärgise jagamist.

Juhtide seas läbiviidud rahvusvahelised uuringud kinnitavad, et jätkusuutlikkuse ja vastutustundlikkuse teemat peetakse lähitulevikus äri kestlikkuse ja edukuse seisukohalt üheks peamiseks võtmeküsimuseks.

Järgmisele tasemele jõudmiseks on siinsete ettevõtete jaoks vajalik jätkusuutliku ja vastutustundliku äritegevuse juurdumine ette-

Ä Edetabel
Jätkusuutliku ettevõtluse kvaliteedimärgise saajad

Ettevõte	Tegevusala	Asukoht	Tase
MIKROETTEVÕTTED			
Loodusvägi OÜ	toiduainetööstus	Tallinn	Kuld
Villapai OÜ	tootmine, kaubandus	Tallinn	Kuld
Koidulapark Hotell OÜ	majutus	Pärnu	Hõbe
Lahemaa Ökoturism MTÜ	turism	Lääne-Virumaa	Hõbe
Pagar Võtaks OÜ	toiduainetööstus	Tallinn	Hõbe
Süvahavva Loodustalu OÜ	toiduainetööstus	Põlvamaa	Hõbe
Tanel Melk & Partners Law Firm	juriidiline nõustamine	Tartu	Pronks
SUURETTEVÕTTED, KESKMISED JA VÄIKEETTEVÕTTED			
ABB AS	tootmine	Harjumaa	Hõbe
BaltCap AS	valdusfirma	Tallinn	Hõbe
Coca-Cola HBC Eesti AS	toiduainetööstus	Tallinn	Hõbe
Danske Bank A/Si Eesti filiaal	finantsvahendus	Tallinn	Hõbe
Ecoprint AS	trükitööstus	Tartumaa	Hõbe
Eesti Energia AS	energeetika	Tallinn	Hõbe
Ericsson Eesti ASi Tallinna tehas	tootmine	Tallinn	Hõbe
Microsoft Estonia OÜ	infotehnoloogia	Tallinn	Hõbe
NOTE Pärnu OÜ	elektroonika	Pärnu	Hõbe
Ragn-Sells AS	jäätmekäitlus	Tallinn	Hõbe
SEB Pank AS	finantsvahendus	Tallinn	Hõbe
Swedbank AS	finantsvahendus	Tallinn	Hõbe
Tallinna Lennujaam AS	lennundus	Tallinn	Hõbe
Tallinna Vesi AS	kommunaalmajandus	Tallinn	Hõbe
Vestman Energia AS	haldus, energiainvesteeringud	Viljandi	Hõbe
Chemi-Pharm AS	tootmine	Tallinn	Pronks
DHL Estonia AS	transport	Tallinn	Pronks
DPD Eesti AS	transport	Harjumaa	Pronks
Filter AS	energeetika	Harjumaa	Pronks
G4S Eesti AS	turvateenus	Tallinn	Pronks
Humana Sorteerimiskeskus OÜ	jaekaubandus	Harjumaa	Pronks
Manpower OÜ	personaliteenused	Tallinn	Pronks
Riigi Kinnisvara AS	kinnisvara	Tallinn	Pronks
Saku Õlletehase AS	toiduainetööstus	Harjumaa	Pronks
Toyota Baltic AS	hulgikaubandus	Tallinn	Pronks
Wendre AS	tootmine	Pärnu	Pronks
Viru Keemia Grupp AS	keemiatööstus	Kohtla-Järve	Pronks

võtete visioonis ja väärtustes, strateegiliste otsuste tegemise protsessis, toote- ja teenusearenduses, riski- ja tulemusjuhtimises, aruandluses ning vastavate standardite ja sertifikaatide kasutuselevõtus.

Juhid peavad mõistma vastutustundlikkuse möödapääsmatust. Ennekõike aga peab ärisektori tippjuhtide seas süvenema arusaam, et ettevõtete konkurentsivõimet, töötajaressursiga seotud väljakutseid, ausat konkurentsi ja innovatsiooni- ning ekspordipotentsiaali silmas pidades on see möödapääsmatu teema. Peame hakkama finantstulemuste kõrval hindama ettevõtete edukust ka nende sotsiaalsete ja keskkonnaalaste näitajate põhjal, nii nagu see kõrgelt arenenud turgudel tavaks on. 10 palli skaalal hindavad märgise saanud ettevõtete juhid kogu Eesti ärisektori vastutustundlikkust 5,6 väärilseks, samal ajal kui märgise piiri alla jäänud osalejate keskmine arvamus oli 5,9 palli.

Igal juhul näitavad ärijuhtide arvamused seda, kuidas jätkusuutlikkuse küsimused enda jaoks paremini ja teadlikumalt läbimõelnud ettevõtted on kriitilisema meelega ning püüdlevad jätkuvalt arengus edasi, samal ajal kui teised suurema tõenäosusega keskpärase olukorraga rahulduvad.

Seega käivad indeksi koostamisel osalenud ettevõtete hetkeseisu analüüsi tulemused ja juhtide arvamused üpris ühte sammu. Tugeval tasemel olevates ettevõtetes mõistetakse sellistel väärtustel põhineva juhtimise kasu äritulemustele ning peetakse veelgi põhjalikumat lähenemist mõistlikuks.

Ä Mis on mis Jätkusuutlik ettevõtlus

Corporate Sustainability and Responsibility, CSR
Äriorganisatsioonide toimimine viisil, kus põhitegevusega on kooskõlastatud ka tähelepanu ümbritsevale kogukonnale, loodus-, töö- ja turukeskkonnale ning mis koosneb vabatahtlikest tegevustest, mitte asjadest, mida ettevõte peab tegema. Juhiseid annab ka eestikeelsena ilmunud standard ISO 26000.

Jätkusuutlik ettevõtluse indeks

KOOSTAB Vastutustundliku Ettevõtluse Foorum
ANNAB VÕIMALUSE võrrelda ettevõttel end teistega ja jälgida oma arengut ajas.
METOODIKA Aluseks olev küsimustik koosneb neljast osast:
1) jätkusuutlik ettevõtlus strateegias (maksimaalselt 20 punkti ehk 20% kogutulemusest);
2) jätkusuutliku ettevõtluse põhimõtete integreerimine ettevõttes (20 p);
3) tegevus kogukonnas, loodus-, töö- ja turukeskkonnas (40 p);
4) tulemuste hindamine, aruandlus ja kommunikatsioon (20 p).
Ettevõtete antud vastuseid hindas 20-liikmeline ekspertide meeskond, lisaks auditeerisid ettevõtteid pisteliselt KPMG Balticsi audiitorid. Hindamisel võeti arvesse ettevõtte suurust ja tegevusala, metoodika peab oluliseks põhitegevusega tugevalt seotud vastutustundlikku ja jätkusuutlikku tegevust. Väikeettevõtete puhul ei võetud lõpptulemuse arvutamisel arvesse kõiki neid küsimusi, mis väiksuse tõttu ebaolulised on. Võimalikust maksimumtulemusest vähemalt 70%, 80% ja 90% saavutanutele omistati ametlik vastutustundliku ettevõtte pronks-, hõbe- või kuldtaseme kvaliteedimärgis.

Tasub teada
Head näited vastutustundlikust ettevõtlusest

LOGISTIKAFIRMA DPD EESTI pakub oma majas kahel päeval kuus tööd pimemassööridele, mis ühtlasi ka väärtus oma töötajatele.
DANSKE BANK vähendas ametiautode arvu kolme aastaga 78% ja on loonud mugavad tingimused rattaga tööl käimiseks (parkla, pesemis- ja riietusruumid).
ERICSSON EESTI viis tehase töötajatele läbi kampaania tervislikust toitumisest ja liikumisest – loengud, söökla tervisliku menüü ja tasuta soo- ja lõuna sisseviimine, tootmisvõimlemise kavad.
PERSONALITEENUSEID PAKKUV MANPOWER teeb koostööd Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskusega puuetega inimeste vajaduste mõistmiseks ning kokkuviimiseks tööandjate võimalustega.
PAGARIKODA PAGAR VÕTAKS lülitab kütteradiaatorid selleks ajaks välja, kui küpsetusahi töötab.
MICROSOFT EESTI korraldab koolitusi ja loenguid igal reedel.
RAGN-SELLS pani prügikonteineritele QR-koodid, mille kaudu inimesed mobiiltelefoni vahendusel internetis jäätmete sorteerimist ja taaskasutust õppida saavad.
SEB PANK korraldas peaaegu kõigile oma 1 100 töötajale täispika vastutustundliku ettevõtluse teemalise päeva loengute ja kaasavate mängudega.
TALLINNA VESI tegi sisekommunikatsiooni kampaania julgustamaks töötajaid teatama peaaegu juhtunud tööõnnetustest.
WENDRE osales tekstiilitööstuse seadmete masinaoperaatorite kutsestandardi ja õppekava koostamisel, lisaks ka õppekirjanduse soovitamisel ja hankimisel.

Tugeval kesktasemel olnud ettevõtete jaoks muutub jätkusuutlikkuse teema järjest tähtsamaks.

Elegantne Vihula Mõis sobib erinevate eelarvetega firmapidude ja konverentside korraldamiseks.

Seminaripaketid alates 35 EUR/in.

Tallinn – Vihula 1h
Narva – Vihula 1,5 h
Tartu – Vihula 2 h

Vihula Manor Country Club & Spa
by Unique Hotels

Lisainfo ja tellimine: tel: 326 4102
e-mail: info.vihula@uhotelsgroup.com www.vihulamanor.com

Ruckus®
Wi-Fi Leviala
ON HÄIREVABA
http://www.3kgroup.ee ☎ 6264000

MANPOWERI juhi Heigo Kaldra sõnul tahab eestimaalane hästi tööd teha ja aus äritegemine on meile omane, isegi kui see pole ettevõtte strateegiasse kirja pandud. FOTO: RAIGO PAJULA

Eeskujuks teistele. Maailmaparanduslik ett

URVE VILK
urve.vilk@aripaev.ee

Vastutustundlik tegutsemine annab ettevõttele ärilise kasu, sest hoiab organisatsiooni maine kõrgel, mistõttu on kergem leida töötajaid ning teha rahvusvahelist koostööd. Lisaks on vastutustundliku strateegia läbi mõelnud ettevõtted ka eestkõnelejaks, kes usuvad eetilise käitumisse ja soovivad olla eeskujuks teistele.

"Ega muud põhjendust vastutustundlikuks käitumiseks olegi vaja, kui et kellegi arvel või kedagi kahjustades ei saa äri teha," ütleb Manpoweri juht Heigo Kaldra. "Inimene ja ettevõtja peabki olema vastutustundlik. Raske on sellele alternatiivi leida, loodetavasti tegutsevad tulevikus kõik vastutustundlikult," lisab ta.

Kaldra sõnul tegutsetakse ka mujal maailmas vastutustundliku ettevõtluse printsiipide alusel. "See on üks meie eesmärkidest, et olla turuliider ja samas eeskujuks teistele. Arenenud ühiskondades on see järjest olulisem ja nii ka meil."

Uuringutest selgub, et kui suured korporatsioonid lisasid 11 aastat tagasi teenusepakkuja otsimisel nõutavate tingimuste listi vaid 10% juhtudel teenusepakkuja vastutustundliku tegevuse tingimuse, siis möödunud aastal, ehk kümme aastat hiljem läbi viidud uuringust selgus, et seda teeb juba 90% suurkorporatsioonidest. "Seega lisaks sellele, et meil on maailmaparanduslikud soovid, on see ka tehniliselt oluline, kui tahame maailmakorporatsioonidega koostööd teha," ütleb Kaldra.

Ettevõtte jaoks on see juba geneetiline kood. "Meid on viimastel aastatel mitmeid kordi järjest valitud maailma kõige eetilisemalt käituvate firmade hulka," põhjendab Kadra ettevõtte eetilist geneetikat.

Seda, milline on Eestis ettevõtete vastutustundliku käitumise määr üldiselt, saab tema hinnangul öelda ainult tunnetuslikult. "Usun, et enamik ettevõtteid järgib tegelikult neid printsiipe, isegi, kui seda pole läbi mõeldud ega kirja pandud. Selles mõttes on mul hea meel Eesti ettevõtet esindada, et eestimaalane tahab hästi tööd teha ja meile on aus äritegemine rohkem omane kui nii mõneski teises riigis," räägib Kaldra.

Indeks on selles osas tänuväärne ettevõtmine, leiab ta, et annab võimaluse seda teadvustada ja pakub peeglit, mis näitab, kuidas pilt välja näeb. "See on töövahend ja osalemine ning saadav tagasiside aitab mõista, mis on jätkusuutlikkus ja CSR."

Kommentaar
Keskkonnasäästlik majandusõitseng

ÜLLE MATT
Ericsson Eesti ASi personalijuht

Panustame motiveeriva organisatsioonikultuuri ja töökeskkonna loomisesse ning keskkonnasäästlikku tootmisesse, kasutades rohelist energiat. Samuti räägime kaasa ja panustame oma valdkonna arendamist puudutavate teemade käsitlemisele ühiskonnas. Kogukonna toetamise all peame eelkõige silmas koostööd Tallinna Lastekoduga, kus osaleme ja toetame tasemeõppe omandamist koduõppe kaudu. Samuti on meil tugevad koostöösidemed Tallinna Tehnikaülikooli ja Tallinna Polütehnikumiga.

Panustame nii hariduse, tööohutuse, töötervise kui ka tervislike eluviiside edendamisse. Keskkonna poolelt on suurimaks saavutuseks üleminek sajaprotsendilisele rohelise energia kasutamisele.

Positiivset vastukaja on saanud tegevused, mida oleme läbi viinud töötajate tervise edendamiseks. Näiteks terviseauditid ja tegevused, mis seotud töötervishoiu ja ergonoomikaga, tervisliku toitumise ja eluviiside propageerimisega.

Panustamine töötajate arendamisse ja tööalasesse karjääri arendamisse. Haridusvaldkonna ja ettevõtte vahelise koostöö heaks näiteks on osalemine TTÜ Mektory kontseptsiooni elluviimisel.

Meie jaoks seisneb jätkusuutlikkus "tulemuste kolmikmõõtmes" – pikaajaline sotsiaalne õiglus, majanduslik õitseng ja keskkonnahoidlikkus.

evõtlus

Ka töötajate jaoks loob vastutustundlikkus lisaväärtust. "See näitab, et ettevõttega on hea ning turvaline asju ajada," ütleb Kaldra. Kuna Eesti jookseb tööjõust tasapisi tühjaks, tuleb tuleb meeles pidada, et parimad töötajad tulevad tööle ainult parimate ettevõtete juurde. "Mitte selliste juurde, kes teevad trikke ja ei tegutse eetiliselt," usub Kaldra.

Keskkonnahoidlike lahenduste eestvedaja. Ragn-Sellsi turundusjuht Rainer Pesti ütleb, et nende ettevõtte jaoks on vastutustundlik ettevõtlus strateegiline otsus. "Soovime olla klientide jaoks jäätmekäitluses valik number üks, keskkonnahoidlike lahenduste eestvedaja ja üks parimaid tööandjaid. Seetõttu on vastutustundlik ettevõtlus kõikidesse meie tegevustesse sisse kirjutatud," räägib ta.

Pesti rõhutab, et ettevõtte usub, et inimesed on kõige suurem vara ja konkurentsieelis. "Oluline on luua töökeskkond, mis oleks toetav, arengule suunatud ja hea fiilinguga. Tegevusvaldkonnast tingituna on Ragn-Sellsis erilise tähelepanu all töö- ja keskkonnaohutus."

Kliendilahendustes on Pesti sõnul kesksel kohal taaskasutus ja keskkonnaohutus. Lisaks saadakse keskkonnasõbralike ja nutikalt roheliste lahenduste kaudu luua lisaväärtust klientide mainele.

Pesti sõnul on vastutustundlik ettevõtlus Eestis alles tärkav trend. "Ettevõtluses on täna veel levinuim valikukriteerium hind ja seda ka siis, kui kokkuhoid saadakse keskkonna- ja/või tööohutuse arvel. Soovime, et vastutustundlik ettevõtlus ja keskkonnahoiule orienteeritud ühiskonnamudel oleks üldlevinud ja püüame ise olla eeskujuks."

rõõm olla mina ise

Transpersonaalse psühholoogia ja hüpnoteraapia kool

Kas sa tead, kes sa oled ja millist elu sa elada tahad?

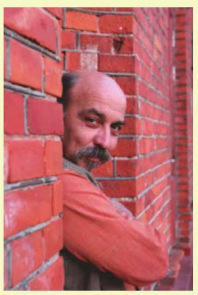
Jure Biechonski, MSc
nõustamispsühholoog

Isiklik areng algab iseenda tundma õppimisest ja lubamisest olla endal just selline nagu sa oled. Selleks, et mõista, miks sa midagi teed ja sel moel nagu sa teed, on sul vaja teadlikult uurida nii oma olevikukui minevikukogemusi, mis mõjutavad sinu mõtteid, suhteid ja otsuseid. Enda mõistmisest tekkiv rahu ja rõõmutunne avab sinu inimliku kogupotentsiaali ja sa elad suuremas kooskõlas iseenda ja maailmaga.

Meie kehas ja alateadvuses on olemas kõik vastused.
Vaja on vaid esitada õigeid küsimusi.

Kutsume sind osalema praktilisel nõustamispsühholoogia seminaril

Kogemuslik sissevaade hüpnoteraapiasse
11.–13. aprillil 2014.

Soovi korral saad juba maikuus jätkata 3-aastasel isiksusliku arengu kursusel ja läbida ka nõustaja väljaõppe.

Vaata lähemalt: www.hypnoteraapia.ee
Lisainfo tel. 566 23 977

Kuldtaseme kvaliteedimärgis kahele

MARKO SILLER
Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumi tegevjuht

Jätkusuutliku ettevõtluse indeksi koostamise raames 2013. aasta eest välja antud ainsad kuldtaseme kvaliteedimärgised kuuluvad kahele mikroettevõttele – Loodusvägi ja Villapai.

Mõlemat võiks pealtnäha pidada n-ö ökoärideks, ent nende jaoks on jätkusuutlikkuse teemal märksa laiem tähendus.

Sel korral uue tulijana indeksi koostamisel osalenud Loodusvägi OÜ asutajaid Ahto Vegmann toob sellise näite: "Jätkusuutlik ettevõtlus on meie jaoks teadlik panus maaelu arengusse, läbi väiketootjate eelistamise uute töökohtade loomisesse, millega lisaks iseenda tegevuse toetamisele tugevneksid ka kogukonnad tootmiskeskuste ümber."

Valivad ka tegevuspartnereid. Ühiseid jooni on neil kahel veelgi: mõlemad seavad positiivse ühiskondliku ja keskkonnaalase mõju aluseks ka oma tegevuspartnerite valiku, näiteks keskkonnasõbraliku trükiteenuse sisseostmisel. Vegmann möönab, et vastutustundliku joone hoidmine küll raskendab uute partnerite kaasamist, kuid nende leidmisel on tegemist märkimisväärselt lojaalsemate ja koostööaltimate partneritega.

Villapai ja Loodusvägi eestvedajad peavad oluliseks laiema avalikkuse teadlikkuse tõstmist oma valdkonnaga seotud jätkusuutlikkuse küsimustes. Loodusvägi on "Tea oma toidu päritolu" kampaaniaga aidanud tuua talunikke inimestele lähemale ning avada teadliku toitumise tagamaid. Villapai inimesed jaga-

Mis on mis

Loodusvägi OÜ

ASUTATUD 2008
OMANIKUD JA JUHATUSE LIIKMED Ahto Vegmann, Kristjan Õunamägi
TEGUTSEB toiduainetööstuses, tootes, arendades ja turundades kodumaiseid mahetooteid
MÜÜGITULU 2012. aastal 157 535 eurot, ärikasumit teeniti 12 499 eurot
EKSPORTIS toodangut Soome, Rootsi, Taani, Ungarisse ja Lätti
TÖÖTAJAID 2012. aastal 1

Villapai OÜ

ASUTATUD 2010
OMANIKUD JA JUHATUSE LIIKMED Iti Pällin, Kadri Veideman, juhatuses lisaks Karin Tomingas
TOODAB JA MÜÜB keskkonna- ja kogukonnasõbralikke lastekaupu ning -kudumeid
MÜÜGITULU 2012. aastal 24 347 eurot
TÖÖTAJAID 2012. aastal 1

Jätkusuutlikkuse aruanne üha populaarsem

KRISTO TIMBERG
KPMG Baltics OÜ

KPMG viib regulaarselt läbi globaalseid uuringuid, et hoida kätt pulsil ning olla kursis trendidega, mis ambitsioonikaid ettevõtteid maailmas seovad. Kõige hiljutisem jätkusuutlikkuse alane uuring on 2013 Corporate Responsibility Survey, milles on kajastatud 41 riigist pärit 4100 ettevõtte hoiakud ja plaanid. Lisamaks globaalsetele trendidele veidi tähendust Eesti kontekstis, on meil olnud võimalus auditeerida Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumi (VEF) korraldatud vastutustundliku ettevõtluse indeksit, mis on andnud suurepärase tunnetuse meie endi eesrindlikemate ettevõtete jätkusuutlikkuse alastest tegemistest.

70
protsenti KPMG uuringus osalenud ettevõtetest viljeleb jätkusuutlikku aruandlust.

Kõige olulisemaks trendiks on jätkusuutlikkuse aruannete väljaandmise üha kasvav populaarsus. Globaalses uuringus osalenud ettevõtete näitel ei ole enam põhiküsimuseks, kas jätkusuutlikkuse aruannet on mõtet koostada, vaid miks mõned ettevõtted seda ikka veel ei tee. Jätkusuutlikkuse aruanne on ettevõtjale väärtuslik tööriist, kuna aitab mõelda selle, mis on ettevõtte jaoks oluline ka homme ja ülehomme, kaardistades ära oma sidusrühmade huvid ja seisukohad ning juhtides õigel ajal tähelepanu globaalselt ja regionaalselt toimuvatele muutustele.

Nüüdseks tavapärane. Uuringu kohaselt on jätkusuutlikkuse aruandlus ilma igasuguse kahtluseta nüüdseks maailmas tavapärane äripraktika, mida viljelevad enam kui 70% uuringus osalenud ettevõtetest. Ka Eesti ei ole sellest trendist puutumata. Vastutustundliku ettevõt-

mikrofirmale

VASTUTUSTUNDLIKKUSE kuldtaseme saavutanud Loodusväe üks omanik Kristjan Õunamägi. FOTO: ANDRAS KRALLA

vad oma kogemusi erinevatel sündmustel ning räägivad teemast veebikanalites – paari töötajaga firma poolt oluline panus avalikkuse harimisse.

Mitmeid häid näiteid. Villapai pakub tööd ka puuetega inimestele ning võtab nende tooteid oma valikusse; lettidel eelistatakse kodumaiste disainerite tööd, pakendamist ja liigset transporti välditakse.

Loodusvägi eelistab klaastaarat plastile; kasutab tooteid pakkudes taaskäideldud paberist salvrätikuid ja biolagunevaid lusikaid; soosib tervislikku toitumist ja sportimist töötajate seas; realiseerimisaja ületanud toodangu suunab Toidupanka.

Villapai üks asutajaid Iti Pällin võtab teema kokku nii: "Me ei langeta mitte ühtegi otsust, ilma, et me oleks vaaginud selle otsuse jätkusuutlikkuse tagamaid. Meie äri on loodud samadele põhimõtetele, mida me oma eraelus järgime, seega on meie ettevõtte ainuvõimalikuks viisiks olla jätkusuutlik."

luse indeksi tulemuste auditeerimise käigus oli KPMG-l juba teist aastat suurepärane võimalus kohtuda Eesti ambitsioonikamate ettevõtetega ning kuulda täpsemalt nende tegemiste kohta. Oma tunnetusliku kogemuse põhjal võime üsna julgelt väita, et üha enam ettevõtteid on hakanud mõtlema vastava aruande koostamisele või juba teevadki seda.

Kui mõnede kriitikute seisukohad seavad endiselt kahtluse alla aruandluse mõttekuse, näitavad uuringu tulemused, et üha enam ettevõtteid näevad kvaliteetsel aruandlusel olulist väärtust. Parima tulemuse saavutavad jätkusuutliku ettevõtluse kaudu ettevõtted, kes suudavad tuvastatud riskid ja võimalused siduda finantsmõjudega, muutes jätkusuutlikkuse aruandluse tõeliseks arengukeskseks juhtimisvahendiks.

Sama trendi võib märgata ka Eesti ettevõtete puhul, kellest enamik lähenevad jätkusuutlikkuse aruandlusele strateegilisest vaatenurgast ning seovad oma jätkusuutlikud tegevused ja juhtimishoovad ettevõtte põhitegevusalade ja -tegevustega.

Kas plaanite jätkusuutlikkusele järgmise kahe aasta jooksul suuremat tähelepanu pöörata?

HANNES LENTS
Terve Eesti SA tegevjuht

Terve Eesti tegeleb ühiskonna valusate terviseteemadega. HIVi ennetus on olnud üks peamisi teemasid, praegu on fookuses alkoholist tingitud kahjud inimese tervisele ja ühiskonnale. Meie põhitegevus on ettevõtete kaasamine nende valusate probleemide lahendamisse, koolituste ja ennetusprogrammide korraldamine töökohtades. Teavitustöö tegemine töökohtades eeldab, et ettevõtja saab aru probleemi tõsidusest ning mõistab, et tal on reaalne võimalus probleemi lahendamisele kaasa aidata. Koostööettepanekute tegemine pole nende ühiskonnas häbimärgistatud teemade puhul just lihtne, ent minu arvates on ettevõtete avatus ja teadlikkus ning sotsiaalne vastutustunne aastate jooksul kasvanud. Rahva tervist ja inimeste heaolu puudutavate aktsioonidega tulevad ettevõtjad päris hästi kaasa, meie pakume tööandjatele võimalust tõsta nii oma töötajate terviseteadlikkust kui ka panustada laiemalt kogu ühiskonna tervisekäitumise parandamisse.

KAIDO KAARE
ASi Põltsamaa Felix tegevdirektor

Jõgevamaa suurima tööandjana tunneme vastutust piirkonna arengu eest. Tegutseme selle nimel, et vähendada oma tegevuse negatiivset mõju keskkonnale ning pakkuda töötajatele turvalist, tervisesõbralikku ja innustavat töökeskkonda. Strateegilistes eesmärkides oleme määratlenud keskkonnasõbraliku tootmise arendamise ja ressursside ökonoomse kasutuse Põltsamaal. Oleme teinud olulisi investeeringuid keskkonnahoidu, alates katlamaja renoveerimisest kuni hetkel lõpetamisel oleva heitveepuhastusseadmeteni. Sotsiaalse poole pealt on üks eesmärkidest toetada kohalikke ettevõtmisi, samuti noorte järelkasvu spordis. Põltsamaa Felix on Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumi liige.

MARGUS KASTEIN
Saku Õlletehase ASi tegevjuht

Üks Saku viiest väärtusest – oleme osa ühiskonnast – on seotud sotsiaalse ja keskkondliku vastutusega. Tarbijate teadlikkuse ja informeerituse kasvatamine on meie toodete puhul hädavajalik. Teist aastat osaleme teavituskampaanias "Kui jood, ära uju" ning Saku toodetel on ka vastavad märgistused. Propageerimine kultuurset seltskondlikku õlletarbimist, kus tähtis koht on mõõdukusel ning uutel maitseelamustel koosluses õlu-toit. Eesti Õlle-

EDUNET
Teadmised on väärtus

Oleme koostööpartneriks juhtide ja spetsialistide tööalaste kompetentsuste tõstmisel. Pakume organisatsiooni vajadustest lähtuvaid koolitusi.

www.edunet.ee

APRILLIKUU KOOLITUSED

03.04 kl 10.00-17.30 ja 04.04 kl 9.00-16.30
Praktiline coachingu koolitus juhtidele
Toimumiskoht: Tallinn, Pirita Top Spa Hotell
Investeering: 357€
Koolitaja: Signe Vesso

10.04 ja 24.04 kl 10.00-17.30
Pildiline mõtlemine
Toimumiskoht: Tallinn (koolituse koht täpsustamisel)
Investeering: 310€
Koolitajad: Tanel Rannala, Arno Baltin, Argo Tammemäe, Ülo Vihma

23.-25.04 kl 13.30-17.30
Toimingute automatiseerimine Excelis makrode abil
Toimumiskoht: Tammsaare ärikeskus, Tallinn
Investeering: 295€
Koolitaja: Erki Savisaar

29.04 kl 10.00-17.00
Tabelarvutus MS Excelis edasijõudnule
Toimumiskoht: Tammsaare ärikeskus, Tallinn
Investeering: 195€
Koolitaja: Kristjan Sakk

Täpsem info ja registreerimine meie kodulehel **www.edunet.ee**
või tel 53 059 501, 53 059 337, info@edunet.ee
Hindadele lisandub käibemaks

Version Koolitus

Eesti vanim koolitusfirma Version Koolitus OÜ kutsub osalema järgmistel kursustel ja õppepäevadel:

100 küsimust- ettevalmistus raamatupidaja 5. taseme kutseeksamiks
Lektor: Rita Ilisson | 13.–14. Märts | kl 10.00-14.00
Rahvusraamatukogu konverentsikeskus (Tõnismägi 2)
Koolituse hind: 160,00 € (lisandub KM)

Bioloogiliste varade kajastamine raamatupidamises
Lektor: Aino Vooro | 13. Märts | kl 10.00–15.15
Rahvusraamatukogu konverentsikeskus (Tõnismägi 2)
Koolituse hind: 130,00 € (lisandub KM)

Õigus puhkusele- kellele, millisele ja millal? Probleemid õigusaktide rakendamisel
Lektor: Helve Toomla | 17. Märts | kl 10.00–15.15
Rahvusraamatukogu konverentsikeskus (Tõnismägi 2)
Koolituse hind: 130,00 € (lisandub KM)

Raamatupidamise algõpe (vastab kutsestandardile Raamatupidaja 5 ja 6)
Lektor: Maire Otsus-Carpenter | 17. Märts–17. Aprill | kl 17.15–20.00
Rahvusraamatukogu konverentsikeskus (Tõnismägi 2)
Koolituse hind: 375,00 € (lisandub KM)

Muudatused maksuseadustes 2013-2015
Lektor: Aule Kindsigo | 18. Märts | kl 10.00–15.15
Rahvusraamatukogu konverentsikeskus (Tõnismägi 2)
Koolituse hind: 130,00 € (lisandub KM)

Raamatupidamise algõpe (vastab kutsestandardile Raamatupidaja 5 ja 6)
Lektor: Rita Ilisson | 31. Märts – 11. Aprill | kl 10.00–14.00
Rahvusraamatukogu konverentsikeskus (Tõnismägi 2)
Koolituse hind: 375,00 € (lisandub KM)

INFO JA EELREGIOSTREERIMINE:
tel 644 0371 / 55 606 076 | e-post: koolitus@version.ee | www.version.ee

tootjate Liidu koodeks sätestab suuri piiranguid lisaks sellele, mida seadus alkoholi müügil ja reklaamil näeb. Oleme vabatahtlikult võtnud endale karmimad kohustused: näiteks ei tooda me kangemaid kui 7-kraadiseid õllesid ega reklaami kangemat kesvamärjukest.

Vastutustundlik ettevõtlus on saanud meie äritegevuse loomulikuks osaks. Investeerime tootmisesse ja keskkonda aastas keskmiselt 3–4 miljonit eurot. Saku on väga suur veekäitleja – aastas kasutame 300 miljonit liitrit vett. Seetõttu on oluline vaadata investeerimisotsuste tegemisel tootlikkuse ja efektiivsuse aspekti kõrval ka investeeringute mõju keskkonnale.

Väga tähtis on ettevõtte jaoks tööohutuse teema, millega järjepidevalt tegeleme. Lisaks investeeringutele töökeskkonda oleme ettevõtte sees alustamas projektiga, mille eesmärk on selgitada töötajatele, mida tähendab tervislik eluviis ja kuidas seda oma elus ja töös rakendada.

TARMO TAEL
DPD tegevjuht

DPD kuulub Geoposti kontserni, mille strateegiasse on sügavalt juurutatud vastutustundliku ja jätkusuutliku ettevõtluse aspektid. Geoposti ja sealhulgas DPD vastutustundlikkuse strateegia koosneb kolmest tugisambast, milleks on inimesed, kogukond ja keskkond. Jätkame strateegilist tegutsemist kõikides nimetatud vastutustundlikkuse valdkondades: paneme jätkuvalt rõhku töökeskkonnale ja töötajate arengule, läbipaistvale ja ausale turukäitumisele, kohaliku kogukonna ning noorte hariduse toetamisele. Keskkonna alal jätkame Total Zero keskkonnaprojektiga, mis tähendab, et DPDga saadetud pakid on CO_2-vabad.

RAIN LAANE
Microsofti Balti regiooni juht

Meil on aastate jooksul välja kujunenud kindlad valdkonnad, mis pakuvad ühiskonnale lisandväärtust, ning neile pöörame lähiaastatel endiselt tähelepanu. Anname oma panuse haridusvaldkonna arendamisse erinevate programmide kaudu. Näiteks viib Microsoft koostöös avaliku sektoriga läbi programmi "Partnerid õppimises", mille kaudu suurendatakse üldhariduskoolides ligipääsu tehnoloogiale ning edendatakse IT kasutamist õppeprotsessides. Selle programmi raames viime lisaks tasuta õpetajate koolitustele läbi ka Innovaatilise õpetaja konkursi, mille võitjad saavad osaleda Euroopa ja ülemaailmses voorus, kus on võimalik tutvuda ka teiste riikide innovaatiliste õpetamisviisidega. Just rahvusvahelise kogemuse ja oskusteabe pakkumises näeme lisandväärtust hariduses, ühiskonnas ja turukeskkonna edendamisel.

Oleme jõudnud järeldusele, et ainult tehnoloogia pakkumine haridust ei edenda ning vajalik on selle keskkonna arendamine, kus tehnoloogia toimib. Haridusvallas on meil eraldi programm koolidele. Eestis osaleb innovaatilise kooli programmis kaks kooli ning osalemise kulud katab Microsoft. Samuti toetame teist aastat nutilaborite projekti, mille eesmärk on toetada ja soodustada infotehnoloogiaalast huvitegevust. Selle kaudu saab tõsta noorte IT-alast teadlikkust ning kasvatada infotehnoloogiat õppima asuvate noorte arvu.

IT-LAHENDUSED

Poolvägisi säästlikumaks

Mitmed IT-hiiud nagu Google, Facebook ja Microsoft on võtnud suuna keskkonnasäästule, panustades võimalusele taaskasutada ning ka taastuvale energiale. Kuna Eesti ettevõtted kasutavad järjest rohkem füüsiliselt mujal riikides asuvaid teenuseid, saavad nad tahtmatult osa ka keskkonnasäästlikumaks muutuvatest lahendustest.

MARILIIS PINN
kaasautor

Kuna ettevõtted kasutavad üle maailma järjest rohkem pilveteenuseid, muutuvad andmekeskused järjest suuremaks ja neid tuleb järjest juurde.

The Green Grid on globaalne liikumine, mille on suurkorporatsioonid kokku pannud, et koos otsida efektiivsemaid ja jätkusuutlikumaid tegutsemisviise IT ja eriti suurte andmekeskuste majandamiseks. Suurt rõhku pannakse näiteks efektiivsematele jahutussüsteemidele, sest keskmises andmekeskuses kulub 37% energiat vaid jahutusele.

Kui keskmises serveriruumis kasutatakse vaid 57% energiast masinate tööks ja ülejäänu läheb jahutusele, küttele, valgusele, siis eBay on oma USA Arizona Project Mercury andmekeskuses koostöös Green Gridiga selle numbri kasvatanud 95%ni.

"Võib tinglikult öelda, et kui avalik pilv oleks riik, oleks tegu täna elektri tarbimiselt viienda

Ä Mis on mis
Rakendused hindavad mõju keskkonnale

Mullused parimad mobiilirakendused, mis aitavad jälgida saastet, energiatarbimist, vastutustundlikku majandust jms

THE PHAROS PROJECT
Aitab kinnisvara haldajal kaardistada hoonete ehitamisel kasutatud materjale. Tarkvara haldab juba üle 4 miljoni ruutmeetri kinnisvara.

COMPASS
Comparative Packaging Assessment. Aitab disaineritel võrrelda kuni nelja pakkimisvõimalust ja nende mõju inimning keskkonnale.

SIM 360
Autodeski pilveteenus, aitab disaineritel ja inseneridel mõõta toote vastupidavust ja keskkonnasõbralikkust enne prototüübi tegemist.

MAKING
Nike rakendus, aitab uurida materjalide ohtlikkust ja hinnata nende keskkonnamõju.

CLEER
Cloud Energy and Emissions Research framework. Aitab hinnata, kas loodussõbralikum on pidada oma serverit või kolida andmed pilve.

ECODESK
Aitab ettevõtetel jälgida oma partnerite veekasutust, kasvuhoonegaaside eritamist, jäätmekäitlust jne.

SOURCEMAP
Visualiseerib tarneahela ja selle jalajälje keskkonnale.

ALLIKAS: GREENBIZ

MICROSOFT Estonia tehnoloogia strateegi Rasmus Reimo sõnul mõtlevad teenusepakkujad pidevalt, kuidas IT-lahedused jätkusuutlikumaks muuta.

FOTO: TAIRO LUTTER / ÕHTULEHT / SCANPIX

VÄIKSED mahud ei motiveeri säästule mõtlema, sõnas Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liidu juhatuse liige Toomas Mõttus. FOTO: MEELI KÜTTIM

riigiga maailmas," kommenteeris Elioni äriklientide üksuse juht Tarmo Kärsna IT-teenuste energiatarvet.

Microsoft Estonia tehnoloogia strateegi Rasmus Reimo sõnul pööravad globaalsed pilveteenuste pakkujad suurt tähelepanu meid ümbritseva keskkonna jätkusuutlikkusele. "Microsoft ühe sellise teenusepakkujana on võtnud endale selge eesmärgi jõuda üheks keskkonnasäästlikumaks ettevõtteks maailmas," lisas ta.

Uued jahutuslahendused. Kõige selgemalt eristub see suurte andmekeskuste juures, kus nende füüsiline ülesehitus, tarbitav energia ning toimimisprintsiibid on viidud juba tänaseks võimalikult keskkonnasäästlikuks.

"Näiteks jooksutame me oma andmekeskuse servereid tavapäraselt kõrgemal temperatuuril ja nende jahutuseks läbi lastav välisõhk suunatakse, sõltuvalt andmekeskuse asukohast, tagasi küttesüsteemidesse. On andmekeskusi, mida me jahutame kogutud vihmaveega. Energia mõttes kalli ja raiskava konditsioneeritud õhu, mis muidu andmekeskustes on väga tavapärane, kasutamine on viidud miinimumi. Keskkonnasäästlike lahenduste leidmine IT-teenuste pakkumise valdkonnas on jätkuv protsess," rääkis Reimo.

Eesti kliendid kindlasti teadvustavad keskkonna jätkusuutlikkusega seotud probleeme. "Aga see ei ole Eesti väiksusest ja siinse tarbimise mahust tulenevalt täna IT-teenuste osutamise-tarbimise seisukohast piisavalt põletav probleem," lisas Reimo.

Täna hääletab klient selgelt rahakotiga ja liigub kohta, kus teenust pakutakse efektiivsemalt või üldse tasuta ehk kellegi teise poolt kinni makstuna. "Me ei ole veel märganud, et teenuse osutamise-tarbimisega seotud CO_2 hulk või tarbitava energia tüüp oleks täna otsustamiskriteerium. Liikudes efektiivsemate teenuste nagu pilveteenuste kasutamise poole, nad tahes-tahtmata jõuavad ka säästlikema IT-lahenduste kasutamiseni," nimetas Reimo, et tahtmatult minnakse kaasa maailmatrendidega.

34

protsenti kogu Google'i tegevusest jookseb taastuvenergial, eemärk on kasvatada see number sajani.

Suured pinnad toovad kokkuhoiu. Elektrienergia kallinemise tõttu on ka Elion järjest enam panustamas energiaefektiivsust parandavatesse tehnoloogiatesse enda andmekeskustes.

"Osas andmekeskustes kasutame tekkivat liigsoojust büroohoonete pindade kütmiseks ja tarbevee soojendamiseks," rääkis Kärsna. "Lisaks kasutame ära Eesti andmekeskuste seisukohast soodsat kliimakeskkonda ning jahutame andmekeskusi 85% aastast välisõhuga."

Kärsna sõnul muutub andmekeskuste ehitus ja haldus aina spetsiifilisemaks, efektiivsust ja paindlikkust on võimalik tagada ainult suuri ruumipindasid ja võimsusi omades. "Nii on Elion suurema efektiivsuse saavutamiseks viimase paari aasta jooksul likvideerinud mitu väiksemat serveriruumi. Kindlasti aitab efektiivistamisele kaasa andmekeskuse tugisüsteemide pidev jälgimine ja hooldamine, millega Elion samuti tegeleb," lisas ta.

Elionil on viis andmekeskust Tallinnas ja üks Tartus, netopinnaga 1500 ruutmeetrit.

Loe veebist

The Green Gridi lehelt leiab nõuandeid, kuidas muuta IT jätkusuutlikuks
WWW.THEGREENGRID.ORG

Kommentaar

Rohelist energiat eelistada on lihtne

TOOMAS MÕTTUS
Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liidu juhatuse liige

Eestis ettevõtted spetsiaalsest IT-süsteemide ehitamisel säästlikkusele hetkel ei mõtle. Teema oli aktuaalsem 5–6 aastat tagasi, kuid virtualiseerimisega on riistvara jõudlus kasvanud oluliselt ja uute virtualiseeritud serverite energiatarve madal. Teema on aktuaalsem ettevõtetes, kus on suured serverikeskused, mida Eestis palju pole. Aeg-ajalt on rohelise energia tarbimisest küll juttu, kuid arvutades välja, palju IT energiat tarbib, siis see sumbub. Ka on täna väga lihtne sõlmida oma elektrimüüjaga rohelise energia tarbimise leping, kui see ettevõttele oluline on. Energiasäästus on aktuaalsem targad majad ja tarkade energiavõrkude juhtimine, kuhu järjest rohkem IT-lahendusi integreeritakse.

Primaarne on funktsionaalsus

PRIIT KONGO
Net Groupi juhatuse esimees

See, mida suurtes serverikeskustes maailmas tehakse, on meie jaoks kohati kosmos, siin on lihtne talupoja värk. Siinsele kliendile on primaarne infosüsteemi funktsionaalsus, kuid tarbides globaalseid teenuseid, näiteks sidudes jaekaubanduse Facebooki, Google+ vm võrgustikega, puudutab see ka meid. Tarbides globaalset andmemassiivi võib avastada, et kui USA digipank on maas, siis seal olevad tootepildid on kättesaamatud ka meie klientidele.

Vaid suurematel ettevõtetel nagu Elion tasub mõelda ekstra energiasäästule.

Väiksemate kontekstis ei näe mõtet. Ka tehnoloogia areneb kiiresti, energiatarve ja sooja eraldamine langeb, võimsus kasvab.

Võtame Teie mured üle!

Larssen CS OÜ alustas aastal 1994 teenuste pakkumist Larssen® kaubamärgi all. 18 aastat hiljem oleme saavutanud märkimisväärse positsiooni äri alustamise ja administratiivteenuste pakkumise valdkonnas ning oleme tuntud kui maksu- ja juriidilised nõustajad. Oleme Crowe Horwath International liige, mis kuulub maailma suurimate audiitori ja konsultatsioonikettide esikümnendikku.

- Maksustamine Eestis
- Piiriülene maksude planeerimine
- VAT
- Topeltmaksustamise vältimise nõustamine
- Raamatupidamisteenused
- Konsolideeritud aruandlus (IFRS)
- Ärinõustamine
- Firmade asutamine ja teenindamine üle maailma.

Larssen™ CORPORATE SERVICES

Narva mnt 13,
Tallinn 10151
Eesti

Telefon +372 61 43 090
FAX: +372 61 43 093
GSM: +372 52 87 080

E-mail: info@larssen.ee

www.larssen.ee

Märtsikuu koolitused ja konverentsid

13.–14. MÄRTS

Pärnu tarneahela-konverents

SISU: Viimasel aastakümnel aset leidnud muudatuste tulemusena konkureerivad järjest enam tarneahelad, mitte eraldiseisvad ettevõtted. Lisaks ettevõttesisestele protsessidele on seetõttu vaja juhtida ettevõtteväliseid ning -vahelisi protsesse. Suuremad ettevõtted on selleks loonud eraldi ametikohti, väiksemates tegeleb sellega sageli ettevõtte juht isiklikult.
ESINEJAD: James Booth, Hele Hammer, Ants Vill, Art Byrne, Lauri Säärits
HIND: 399 € + km
LISAINFO:
www.konverentsid.ee

14. MÄRTS

Läbirääkimised välisturgudel. Kuidas nutika strateegia ja taktika kaudu saavutada parimaid tulemusi?

Äripäeva Akadeemia, Tallinn
SISU: Koolitus on mõeldud kõigile, kes peavad läbirääkimisi ja mitte ainult rahvusvahelisi, läbirääkimisoskus on ühtmoodi vajalik nii eksportööridele kui ka riigitöötajatele.
ESINEJA: Jakob Saks
HIND: 359 € + km
LISAINFO:
www.koolitus.aripaev.ee

19. MÄRTS

Personaliarvestuse õppepäev: personalitöö kui ettevõtte süda

Tallinn
SISU: Kuidas sellel aastal korraldada personalitööd ja ellu jääda? Oluline on teada ja tunda, millised on selle aasta kitsaskohad ja sidepunktid personaliarvestuse töös. Seminaril keskendutakse personalitöö korraldamisele ja töökorraldust puudutavatele küsimustele.
ESINEJAD: Ave Kareda, Aule Kindsigo, Tiina Leosk, Tiit Kruusalu.
HIND: 199 € + km
LISAINFO:
www.tallinnakonverentsid.ee

20. MÄRTS

Inimeste juhtimise meistriklass

Tammsaare Ärikeskus, Tallinn
SISU: Koolituse eesmärk on kaasustel põhineva õppe kaudu täiendada ja laiendada osalejate juhtimisoskusi taktikalises otsustamises, muudatuste läbiviimises ja enesejuhtimises.
ESINEJA: Aavo Kokk
HIND: 199 € + km
LISAINFO:
www.koolitus.aripaev.ee

26. MÄRTS

Meeskonna kaugjuhtimine – väljakutse juhile

Tallinn
SISU: Kuidas korraldada edukat koostööd meeskonnas, mille liikmed teevad oma igapäevast tööd erinevates linnades, maakondades või hoopis riikides?
ESINEJA: Algis Perens
HIND: 309 € + km
LSAINFO:
www.koolitus.aripaev.ee

Raamatupidaja hea ametikeel

Roseni torn, Tallinn
SISU: Ettevõtte tegevusaruanne on üks mainekujundamise osa, kuna annab ülevaate firma tegevusest avalikkusele. Lisaks heale ametikeelele vaadeldakse ka tegevusaruande kirjutamise kitsaskohti, mille osatähtsust kiputakse majandusaasta aruandes tihti alahindama.
ESINEJA: Loone Ots
HIND: 159 € + km
LISANFO:
www.seminar.aripaev.ee

Palgafoorum: Kuidas palgasurves kasumlikkust tõsta?

Kumu auditoorium, Tallinn
SISU: Töötajate töötasu ootused on kõrged ja need kasvavad koos hinnatõusu ning tööjõupuudusega.
Palgatõusu allikad saavad olla suurem tootlikkus ja paremad müügitulemused. Foorumil arutavad ettevõtete juhid, kuidas neid saavutada ja milline roll selles on töö tasustamisel.
ESINEJAD: Kadri Seeder, Jari Pekka Kukkonen, Marek Sokk, Kai Realo, Margus Tammik, Jaan Allem, Gaabriel Tavits, Janek Mäggi, Sven Pertens, Aira Tammemäe, Martin Vahter, Arno Kütt.
HIND: 269 € + km
LISANFO:
www.seminar.aripaev.ee

27. MÄRTS

Arenguvestluste läbiviimine

Äripäeva Akadeemia, Tallinn
SISU: Antakse ülevaade ostujuhtimise hetketrendidest, tuuakse ostujuhtimise praktika ja innovatsiooni parimaid näited Eestist, Euroopast ja maailmast, lisaks juhised tulemuslikuks ostmiseks Indiast. Selgitatakse, mismoodi toimub materjali- ja komponenditurgude hinnaliikumiste prognoosimine, kuidas integreerida strateegilist ostutegevust e-hangetega ja kuidas toimib ülemaailmse ostujuhtimise standardi kasutus praktikas. Trendid ostujuhtide personaalsel arengul järgneva kümne aasta jooksul.
ESINEJAD: Soren Vammen, Emöke Sogenbits, Charlie Villasenor, Olaf Holzgrefe, Cheryl Paradowski, Kerttily Golubeva, Malcolm Youngson, Kristjan Anderson, Illimar Paul
HIND: 350 € + km
LISAINFO:
www.seminar.aripaev.ee

Ostujuhtimise aastakonverents

Meriton Grand Conference & Spa konverentsikeskus, Tallinn
SISU: Koolitus on juhtidele, kes soovivad muuta formaalsed arenguvestlused huvitavateks ja rahuldust pakkuvateks sündmusteks selleks, et näha töötajaid jõudsalt arenemas.
ESINEJA: Ivar Lukk
HIND: 359 € + km
LISAINFO:
www.koolitus.aripaev.ee

27.–28. MÄRTS

Password

Saku Suurhall, Tallinn
SSU: Brändi ehitamine ja turundus välisturgudel. Kuidas kasvatada brändi ja suurendada müüki. Turunduse tulevik mitmest vaatenurgast. Kuidas muudab tehnoloogia tarbijate käitumist ja turunduse tulevikku? Kuidas ennustada reklaamide ja uute toodete läbilöögi edu? Kuidas uuringute abil uute toodete edu ennustada? Kuidas saaksid traditsioonilised brändid kõnetada noort põlvkonda? Eesti turunduse parimad tööd. Aasta Turundustegu 2013 finalistide esitlused ja võitjate autasustamine toimub seekord galaõhtusöögi vormis.
ESINEJAD: Arti Ots, Siret Liivamägi, Nick Meaney, Ilmar Raag, Adhil Patel, Nick Sohnemann, Joeri Van den Bergh, Mart Sillaots, Kadri Mäesalu, Priit Jõgi, Peeter Pappel, Taija Felt, Kirsi Saravuoma, Hélène Löthner, Anna Crona, Byron Sharp.
HIND: 449 € + km
LISAINFO:
www.best-marketing.ee

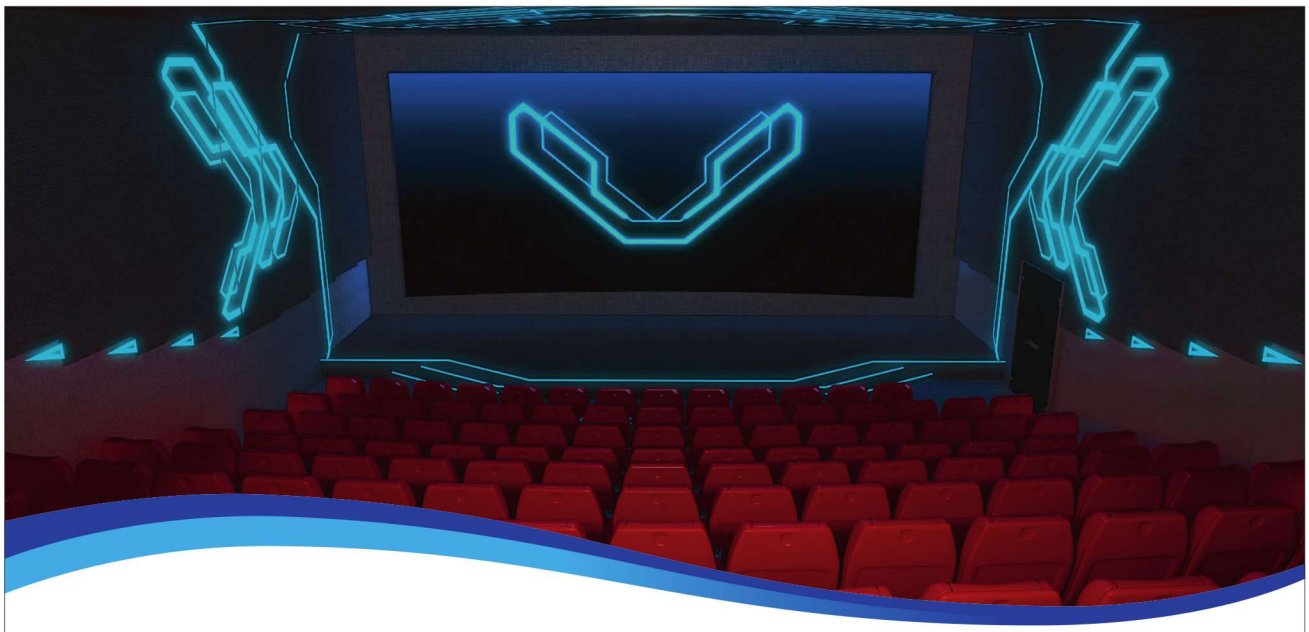

Alates juunist 2014 uuenduslik

Viimsi KINO ja KONVERENTSIKESKUS

Tallinn Viimsi SPA

SEL AASTAL KINGIME KONVERENTSIRUUMI TASUTA!

- 4 tipptehnoloogiaga varustatud kino- ja konverentsisaali (teatristiilis 135, 112, 89 ja 84 kohta)
- Aqua saal 115 m² (klapptoolidega kuni 80 istekohta)
- Polaris saal 41 m² (ümarlaud 17 istekohta)

"Päev nagu puhkus – iga tööandja uhkus"

- Konverentsid, seminarid, koolitused
- Pidulikud banketid, stiilsed firmapeod
- Motivatsiooni- ja tervisepäev koos tervisekontrolliga

Seminaripaketid alates **29 €/inimene**

SUURIM TEENUSTE VALIK

- Tasuta parkimine
- **UUS** toitlustus ja *catering* – 170kohaline stiilipuhas inglise pubi Black Rose
- Viimsi SPA spaa- ja saunakeskus ning **UUS** SPA 18+ ainult täiskasvanutele
- Viimsi SPA Spordiklubi
- Ilu- ja Tervisekeskus
- Konverentsi klientide lastele **tasuta lastehoid** lastekeskuses Rõõmupisik

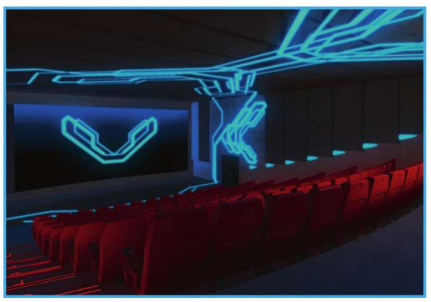

Organiseerimisel on abiks meie professionaalsed müügiassistendid!

www.spatallinn.ee

Viimsi Kino ja Konverentsikeskus I Randvere tee 11, Viimsi I telefon 606 1020 I e-post info spatallinn.ee

RAAMAT

HEINO LEVALD

Kvaliteetjuhtimissüsteem igaühele

Olemus, rakendamine ja arendamine

Organisatsiooni tegevuse tulemuste kvaliteedi tagab kindlate nõuete kohaselt kujundatud kvaliteetjuhtimissüsteem. Autor avab tänapäevase kvaliteedimõiste, näitab organisatsioonide vajadust kvaliteetse juhtimise järele, selgitab arusaadavalt kvaliteetjuhtimise olemust, käsitleb kvaliteetjuhtimissüsteemi loomist ja arendamist ning tutvustab HL-meetodit (Levaldi meetodit).

KIRJASTUS: TEA
LEHEKÜLGI: 128
HIND: 11,19 €

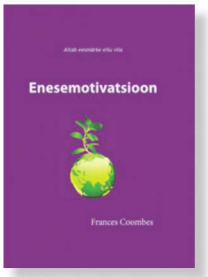

FRANCES COOMBES

Enesemotivatsioon

Aitab eesmärke ellu viia

Eesmärkide saavutmise efektiivsete vahendite õppimine võib olla kasuks meile kõigile. Motivatsioon on edasiviiv jõud, sisemine energia, mis annab võime tegutseda ja tõukab meid lõppeesmärgi poole. Motiveeritud inimene on võimeline teoks tegema rohkem neid asju, mida tahab teha ning tema tegemisi saadab edu suurema tõenäosusega kui inimest, kes pole suutnud end piisavalt motiveerida.

KIRJASTUS:
Ajakirjade Kirjastus
LEHEKÜLGI: 136
HIND: 11,85 €

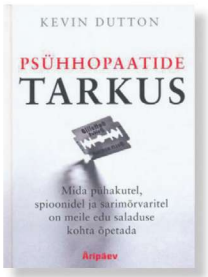

KEVIN DUTTON

Psühhopaatide tarkus

Mida pühakutel, spioonidel ja sarimõrvaritel on meile edu saladuse kohta õpetada

Dutton otsib vastust küsimusele, kas psühhopaatidele omasest karismaatilisusest ja sihikindlusest on võimalik midagi õppida. Autor tutvustab tänapäevaseid neuroteaduse uuringuid, kohtub üliränge režiimiga vanglas hoitavate psühhopaatidest kurjategijatega ning katsetab transkraniaalse magnetstimulatsiooni abil enese peal, mis tunne on olla psühhopaat.

KIRJASTUS: Äripäev
LEHEKÜLGI: 304
HIND: 36,50 €

JOHN COATES

Kui koerast saab hunt

Kuidas riskimine meie keha ja mõtlemist mõjutab

Riskimine muudab meie keha keemiat. Võitmine suurendab riskihimu sageli niivõrd, et muutume eufooriliseks ja hulljulgeks. Kaotusperioodil elame aga ebaõnnestumisi uuesti läbi, stressihormoonid kutsuvad meis esile riskipelgust ja isegi depressiooni. Need bioloogilised mehhanismid mõjutavad iga kauplejat ning võivad kumuleerudes esile kutsuda börsibuumi või -krahhi.

KIRJASTUS: Äripäev
LEHEKÜLGI: 352
HIND: 36,50 €

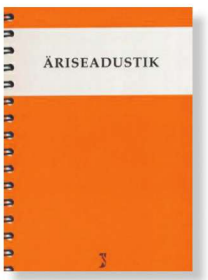

Äriseadustik

Äriseadustik seisuga 10. jaanuar 2014

Märksõnaline sisujuht

KIRJASTUS: Juura
LEHEKÜLGI: 234
HIND: 21,59 €

HA-JOON CHANG

23 asja, mida teile kapitalismist ei räägita

Üheks maailma mõjukamaks mõtlejaks (Prospect Magazine, 2013) hinnatud Ha-Joon Chang selgitab kaasahaaraval viisil seda, mis viimase paari kümnendi jooksul kapitalismiga juhtunud on, ja kuidas seda inimnäolisemaks timmida.

KIRJASTUS: Argo TTP OÜ
LEHEKÜLGI: 268
HIND: 20,99 €

JAAK ROOSAARE

Rikkaks saamise õpik

Investeerimise ja rikkaks saamise käsiraamat.

Kuidas planeerida oma raha-asju, investeerida ja luua passiivne sissetulek intressi, üüri ja dividenditulu kaudu. Kirjutatud jutustavas formaadis, palju Eestist pärit näiteid reaalsete tehingute kohta.

KIRJASTUS: Müügiguru
LEHEKÜLGI: 264
HIND: 18,75 €

MAI PALMIPUU

Majandusaasta aruande koostamine

Praktiline käsiraamat, mis abistab raamatupidajat ja finantsjuhti ettevõtte 2013. aasta majandusaasta aruande koostamisel ja esitamisel, lähtudes Eesti heast raamatupidamistavast. Raamatuga on kaasas abimaterjalidega CD-plaat.

KIRJASTUS: Pandekt
LEHEKÜLGI: 248
HIND: 47,20 €

Reklaami lennujaamas! **Miks?**

TALLINNA LENNUJAAM

Konkurent juba reklaamib. 10%

Reisija on suurepärane klient. 25%

Sa tahad, et Su äri ukse taga oleks järjekord. 65%

Otsustamispirukas 2014

Tallinna Lennujaama läbib aastas üle 2 miljoni reisija.
Kõik nad võiksid olla Sinu kliendid.
Meil on palju erinevaid reklaampindu ja võimalusi erilahendusteks.

Küsi lisa: advertising@tll.aero

Tegemist on kindlustusega, tutvu tingimustega www.seesam.ee või pea nõu kindlustusspetsialistiga.

osta.seesam.ee

Seesam